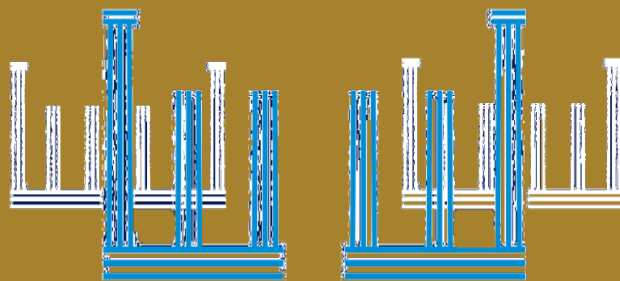

SUOMEN ATEENAN-INSTITUUTIN SÄÄTIÖ sf

INSTITUUTIN JA SÄÄTIÖN TOIMINTAKERTOMUS

2025

Petra Pakkanen

Kontribuutiot: Lassi Jakola, Tiina Purola

SISÄLLYS

1. Yleiskatsaus	1
Säätiön tarkoitus ja instituutti	1
Yhteenveto toiminnasta ja tutkimuksesta	1
Arvio tulevasta kehityksestä	2
2. Instituutin henkilökunta ja toimitilat	
Henkilökunta, harjoittelijat ja stipendiaatit	2
Kiinteistöt ja toimitilat	3
3. Toiminta	4
Tutkimushankkeet	4
Arkeologiset projektit	4
Arakhamitain Agia Paraskevin projekti	4
Cityscape of Naxos in Sicily	4
Rethymnon Hilly Countryside Archaeological Project (ReHCAP)	4
Melitaia Archaeological Programme (MELAP)	6
Koroni Tsoumbarin projekti	6
Muut tutkimushankkeet	6
Tieteellinen ja yhteiskunnallinen toiminta: julkaisut ja yleisötapahtumat	7
Julkaisutoiminta	7
Yleisötapahtumat	7
Tieteelliset tapahtumat	8
Kulttuuritapahtumat	9
Henkilökunnan tieteellinen ja yleistajuinen toiminta	10
Opetus, koulutus ja kurssit	13
Pohjoismainen kirjasto	14
Viestintä	15
Näkyvyys mediassa	15
Www-sivut ja sosiaalinen media	15
Suhdeverkostot	17
Tiedeinstituutit ja instituuttiverkosto	17
Tukidelegaatio	18
Vierailut Instituutissa	18
4. Talous	19
5. Säätiön hallinto: hallitus ja toiminta	19
6. Lähipiiriselvitys	19
LIITE 1: Julkaisusarjan vaihtosuhteet	20
LIITE 2: Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotisjuhlan ohjelma	21

1. Yleiskatsaus

Säätiön tarkoitus ja Instituutti

Suomen Ateenan-instituutti (jatkossa instituutti) on Suomen Ateenan-instituutin säätiön (jatkossa säätiö) ylläpitämä tiedeinstituutti, jonka toimintaperiaate on todettu säätiön säännöissä: "Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää tieteellistä Kreikkaan liittyvää tutkimusta sekä taiteita. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan perustamalla ja ylläpitämällä Suomen Ateenan-instituuttia näin edistäen Kreikassa suoritettavaa tieteellistä ja taiteellista työtä." Tämä toimintakertomus on säätiön ja instituutin yhteinen, koska säätiön tehtävänä on instituutin ylläpito. Säätiön hallinto esitetään luvussa 5.

Yhteenveto toiminnasta

Suomen Ateenan-instituutin tieteellinen toiminta kattaa Kreikkaan liittyvän tutkimuksen esihistoriasta nykypäivään. Vuoden 2025 aikana yhteistyötä tehtiin instituutin tutkimusaloja edustavien oppilaitosten ja asiantuntijoiden kanssa kansainvälisesti ja kotimaassa. Vuoden 2025 tieteellinen toiminta, instituutin tarjoama opetus, julkaisutoimi ja kulttuurin alaan luettava toiminta ja tiedeviestintä muodostivat monipuolisen ja aktiivisen kokonaisuuden paikan päällä ja verkkoympäristössä. Suurin osa instituutin tilaisuuksista toteutettiin yhteistyössä muiden kansainvälisten tiedeinstituutioiden kanssa, joten aktiivinen osallistuminen tiedekentän dialogiin, kansainvälisyys ja instituutin toiminnan näkyvyys on entisestään lisääntynyt. Pohjoismaisen yhteistyö oli vuoden toiminnassa näkyvästi esillä, ja yhteistyö Suomen Kreikan suurlähetystön kanssa oli tiivistä ja positiivista. Instituutti osallistui myös tieteen yleistajuistamiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun edustamiensa tieteenalojen näkökulmasta.

Kreikassa toimivan tieteellisen instituutin perustoimintaan kuuluvat arkeologiset kenttätöprojektit. Jokaisella Kreikassa toimivalla ulkomaisella instituutilla on oikeus yhteensä kuuteen samanaikaisesti toimivaan arkeologiseen projektiin Kreikassa. Näistä korkeintaan kolme voi olla omia projekteja, muuten niiden on oltava yhteistyöprojekteja kreikkalaisen arkeologisen hallinnon paikallisyksiköiden (eforiat) kanssa. Instituutilla oli vuoden aikana kenttätö- ja tutkimuslupa viiteen arkeologiseen kenttätöprojektiin, joista kolmessa suoritettiin kenttätöitä, kahdessa järjestettiin aiempien vuosien kenttätöiden tuottaman materiaalin tutkimuskausi (kts. alla s. 4–6). Arkeologisen toiminnan integrointia paikallisen väestön kanssa ja siitä tiedottamista korostettiin osana arkeologista toimintaa.

Instituutin monografiasarjassa *PMFIA* ja elektronisessa julkaisusarjassa *Grifos* ilmestyi molemmissa yksi volyyymi vuoden 2025 aikana. Instituutin tieteellinen työ sai poikkeuksellisen paljon myös medianäkyvyyttä; mm. Yle uutisoi instituutin arkeologisesta toiminnasta kaikilla mediakanavillaan kolmen päivän aikana heinäkuussa (kts. s.15).

Opetustoimeen kuuluivat instituutin perinteinen antiikintutkimuksen johdantokurssi syys–lokakuussa, opettajien kymmenen päivän mittainen jatkokoulutuskurssi alkukesällä ja viikon mittainen opiskelijakurssi Symposiumin ry:n opiskelijoille keväällä. Näiden lisäksi lanseerattiin yhteispohjoismainen seminaarisarja ennen kaikkea Pohjoismaista kirjastoa käyttäville nuorille tutkijoille, ja sen seminaaritalaisuudet järjestettiin pääosin Suomen Ateenan-instituutissa.

Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 18 yleisötapahotumaa, joista 11 oli tieteellisiä kollokvioita ja konferensseja ja 6 kulttuuritapahtumia. Tapahtumat toteutettiin joko lähitapahtumina tai hybridimuotoisina tilaisuuksina yhdessä lukuisten kotimaisten ja ulkomaisten tutkimus- tai kulttuuri-instituutioiden kanssa. Kulttuuritoimintaan luettavat näyttelyt, konsertit ja kirjanjulkaisu-tilaisuudet kattoivat kuvataiteen, musiikin, kirjallisuuden ja esittävän taiteen. Lisäksi instituutti tuki tieteellisen ja kaunokirjallisuuden kääntämistä mm. hankkimalla instituutin tilaisuuksissa esitelyjä teoksia instituutissa myytäväiksi ja edustuslahjoiksi.

Vuoden 2025 aikana suoritettiin instituutin Koroneos-talon asuntolan peruskorjaushankkeen hanke-suunnitelman rakennustöitä valmisteleva vaihe. Peruskorjauksen toteuttaa ja kustantaa ulkoministeriön kiinteistöyksikkö. Asuntola ja sen taitelija- ja kirjailijaresidenssit olivat tiiviissä käytössä lähes tauotta joulukuun alkuun saakka, minkä jälkeen kiinteistö tyhjennettiin korjaus- ja rakennustöiden alkamista varten. Instituutin kiinteistöjä ylläpidettiin, niissä tehtiin uudistuksia ja suoritettiin rakenteellisia korjauksia, kohennettiin teknistä laitteistoa ja ajanmukaistettiin kalustusta käytettävissä olevien taloudellisten resurssien sallimissa rajoissa.

Instituutin akateeminen henkilökunta teki vuoden aikana hallinnollisten ja edustustehtävien lisäksi tutkimustyötä, piti esitelmiä Kreikassa ja sen ulkopuolella, kirjoitti vertaisarvioituja ja yleistajuisia artikkeleita, opetti opiskelijakursseilla ja edisti aktiivisesti instituutin valtionavun ulkopuolista varainhankintaa. Kreikasta palkattu henkilökunta osallistui hallinnollisten ja kiinteistöhoitoon liittyvien tehtävien lisäksi arkeologiseen kenttätööhön, opetti nykykreikkaa harjoittelijoille ja osallistui varainhankintaan. Vuoden 2025 harjoittelijat suorittivat instituutissa vuoden aikana yhteensä 18 ulkomaista harjoittelukuukautta. Instituutin ensimmäinen Joni Hertell -stipendiaatti aloitti kuuden kuukauden apurahakautensa instituutissa, ja yksi väitöskirjaa valmisteleva jatko-opiskelija työskenteli instituutissa ulkopuolisen apurahan turvin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Instituutin tulevaisuuteen vaikuttaa lähivuosina valtion myöntämän rahoituksen epävarmuus. Antiikintutkimuksen tulevaisuuden näkymien epävakaus suomalaisessa yliopistokentässä on kasvattanut instituutin merkitystä etenkin antiikintutkimuksen opetuksessa, koska instituutin tarjoama kurssitoiminta nivoutuu kiinteästi yliopistojen opetusohjelmaan Suomessa. Tämä tuo mukanaan työmäärän kasvun lisäksi toisaalta myös toiminnan dynamisoitumista ja instituuttien välisen yhteistyön tarvetta. Voidaksemme taata tieteenalojemme korkean tason jatkumisen, meidän on myös itse suhtauduttava vakavasti kehittymiseen, uudistumiseen ja uusien toimintatapojen luovaan kokeilemiseen kunnioittaen myös aiemmin luotuja perusrakenteita. Arkeologiset kenttätöitä ovat jo instituutin roolin vuoksi arkeologisena instituuttina Kreikassa oleellisia. Niissä kehitetään teknologian käyttöä, painotetaan koulutusta, kansainvälistymistä, kreikkalaisten ja suomalaisten välisen yhteistyön sujuvuutta ja julkaisu-toiminnan saavutettavuutta. Muiden tutkimushankkeiden kohdalla edistetään verkostoitumista ja järjestetään edelleen tieteellisiä tapaamisia yleisötilaisuuksineen yhteistyössä muiden kanssa. Antiikintutkimuksen kansainvälinen luonne korostuu tilanteessa, jossa tieteenalan yliopistolliset resurssit kaventuvat Euroopassa ja sen ulkopuolella. Tällöin ylikansalliset suuret tutkimusprojektit ja kansainvälisen vaihdon mahdollisuudet tulevat tarjoamaan entistä tärkeämpiä mahdollisuuksia suomalaisille antiikintutkijoille. Instituutilla on niiden kautta mahdollisuus nivoa kotimainen tutkimus ja sen edistäminen yhteen kansainvälistymisen kanssa.

Nykykreikan kielen hyvän tason osajien määrä Suomessa supistuu. Instituutin näkökulmasta kreikan kielitaidon takaaminen on tärkeää. Tätä tavoitetta tuetaan järjestämällä intensiivinen kielen perusopetus harjoittelijoille henkilökunnan omalla opetuspanoksella tai tarjoamalla mahdollisuus kieliohjelmiin myös muualla opiskelijan niin halutessa. Instituutissa järjestetty, Maria Gourdouban antama kielenopetus on saanut hyvää palautetta ja sen tulokset ovat alkaneet näkyä. Avoimen tieteen periaatteita edistetään suunnitelmallisesti sekä tutkimusaineistoissa että julkaisuissa. Kaikille arkeologisille projekteille on tarkoitus saada käyttöön tutkimusaineistolle soveltuva digitaalinen, paikalliset rajoitukset huomioiva ja mahdollisimman pitkälle avoin tallennusratkaisu; Ateenan ulkomaiset arkeologiset instituutit edistävät asiaa myös yhdessä. Konkreettista yhteistyötä Ateenan arkeologisten instituuttien, Suomen Välimeren piirissä toimivien tiedeinstituuttien, kotimaisten ja ulkomaisten tutkimuslaitosten, Suomen Kreikan suurlähetystön ja muiden toimijoiden kanssa jatketaan viestinnässä, tutkimuksessa, opetuksessa ja kulttuuritoiminnassa. Suomen ulkomailla toimivien tiede- ja kulttuuri-instituuttien verkosto (SKTI) on yhteyskanava viestinnän lisäksi myös rahoitusta koskevissa kysymyksissä. Vuorovaikutusta tieteen ja taiteen tekijöiden välillä pyritään edistämään tieteen- ja taiteentekijöiden yhteistyöhankkeiden kautta ja residenssitoimintaa kehittämällä. Varainhankintaa kehitetään edelleen, ja aiempaa epävarmempaan taloustilanteeseen varaudutaan.

2. Instituutin henkilökunta ja toimitilat

Henkilökunta, harjoittelijat ja stipendiaatit

Säätiössä ja instituutissa työskenteli vuoden 2025 aikana yhdeksän työntekijää, joista kahdeksan Ateenassa (6,6 henkilötyövuotta) ja yksi Helsingissä (0,6 henkilötyövuotta). Johtajana jatkoi FT Petra Pakkanen ja tutkijaopettajana VTT Lassi Jakola (opintovapaalla helmi-maaliskuussa). BA Vasiliki Katsantoni jatkoi koordinaattorin toimessa hoitajan taloushallintoon ja asuntolan ylläpitoon liittyviä tehtäviä. BA Maria Gourdouba jatkoi tutkimus- ja toimistoavustajan tehtävässä (amanuenssi) ja toimi harjoittelijoiden nykykreikan kurssien vastuullisena opettajana. Suomessa säätiön asiamiehen tehtävässä jatkoi FL Tiina Purola. Instituutin rakennusten kiinteistöhoitajana toimi Joakim Stavropoulos ja Kamila Kiriakis osa-aikaisena instituutin kiinteistön siistijänä avustaen asuntolan siivoustointa, jonka pääasiallisena hoitajana jatkoi Rehema Mutimbwa. Instituutin teknisenä asiantuntijana ja IT-avustajana toimi ulkopuolisella ostopalvelusopimuksella palkattu Kostas Dedousis, ja tutkijaopettajan kahden kuukauden mittaisen opintovapaan aikana instituutin tehtäviä hoiti Petri Lahtinen.

Instituutin henkilökunta 2025: Vasiliki Katsantoni (vas.), Petra Pakkanen, Kamila Kiriakis, Oona Luiro, Lassi Jakola, Maria Gourdouba, Joakim Stavropoulos, Rehema Mutimbwa (Julie). Kuva Kostas Dedousis.

Instituutissa työskenteli vuoden 2025 aikana kuusi korkeakouluharjoittelijaa (yhteensä 18 harjoittelijakuukautta): EDUFI-harjoittelijoita olivat Maria Björklund (Jyväskylän yliopisto) tammikuu, Liisa Jalkanen (Helsingin yliopisto) maaliskuu–heinäkuu ja Oona Luiro (Jyväskylän yliopisto) syys–joulukuu. Suomen Ateenan-instituutin kautta Erasmus+ -ohjelman harjoittelun suorittivat Elo-Mall Toomet (Tarton yliopisto) maaliskuu–huhtikuu, Heli Gu (Helsingin

yliopisto) maalis–toukokuu ja Tommi Raevuori (Turun yliopisto) kesä–heinäkuu. Kolme harjoittelijaa sai koko harjoittelujakson mittaisen nykykreikan intensiivisen peruskurssiopetuksen instituutissa Maria Gourdouban opetuksessa. Harjoittelijoille tarjottiin asuminen asuntolassa kustannuksitta.

PhD Riia Tuominen aloitti instituutin ensimmäisenä Joni Hertell -stipendiaattina kuuden kuukauden mittaisen tutkimusjaksonsa instituutissa marraskuussa, ja MA Elo-Mall Toomet (Tarton yliopisto) teki väitöskirjatutkimustaan Erasmus+ -ohjelman rahoituksen turvin kahden kuukauden ajan kevätkaudella.

Henkilöstön hyvinvointiin kiinnitettiin vuoden aikana huomiota järjestämällä instituutissa ja johtajan asunnossa tilaisuuksia henkilökunnalle vuodenvuorokierrojuhlapäivien aikaan, mm. juhla päättyvän vuoden kunniaksi instituutin ja Pohjoismaisen kirjaston henkilökunnalle. Vuotuinen henkilöstön kolmipäiväinen virkistytymisviikonloppu Fthiotiksen maakuntaan Domokoksen kylään järjestettiin helmikuussa.

Kiinteistöt ja toimitilat

Vuoden 2025 aikana saatiin päätökseen instituutin ja asuntolan (nk. Koroneos-talo) tilojen peruskorjauksen suunnitteluvaihe yhteistyössä ulkoministeriön instituuteista vastaavan kiinteistöyksikön kanssa: arkkitehtoniset suunnitelmat valmisteltiin loppuun, valittiin rakennusurakoitsija kilpailutuksen kautta ja järjestettiin kolme monipäiväistä suunnittelukokousta Ateenassa kaikille töihin osallistuville osapuolille. Instituutin kannalta suunniteltiin ja toteutettiin tulevan poikkeusvuoden aiheuttamat henkilöstöjärjestelyt, tehtiin kalustesuunnitelma ja valmisteltiin näiden aiheuttamat budjetoitimenpiteet. Asuntola tyhjennettiin täysin joulukuun aikana ja säilytettävä irtaimisto varastoitui. Varsinaiset rakennus- ja korjaustyöt asuntolassa alkavat tammikuussa 2026. Instituutin toimitiloissa toteutettiin tammikuussa 2025 luento- ja seminaarisalin uudistus vaihtamalla laitteiston sijaintia ja sulkeamalla yhteys viereiseen työhuoneeseen tilan käytön helpottamiseksi ja kohentamiseksi. Instituutin tiloilla ja puutarhalla oli vuoden aikana myös varsinaisen tieteellisen ja kulttuuritoiminnan ulkopuolista käyttöä: mm. Ateenan ja Pireuksen Suomi-koulu kokoontui kieliopetuksen tunneille instituutin tiloissa lauantaisin koko vuoden ajan, puutarhassa järjestettiin Pohjoismaisessa kirjastossa esillä olleen valokuvanäyttelyn vastaanotto, instituutin henkilöstön ja muiden Ateenan arkeologisten instituuttien tutkijoiden sekä opiskelijoiden vapaa-ajan tapahtumia.

Tulevasta peruskorjauksesta huolimatta kaikkia kiinteistöjä huollettiin ja niiden varustetasoa ja sisustusta kohennettiin vuoden 2025 aikana: instituutin rakennuksessa Zitrou 16:ssa sijaitseva vierasasunto oli varsin tiiviisti käytössä instituutissa vierailleita esiintyjä, tutkijoita ja yhteistyökumppaneita varten. Sen perusteellinen uudistaminen vuoden 2016 alussa valmisteltiin ulkoministeriön kanssa vuoden lopussa, ja rakennustyöt alkavat vuoden 2026 tammikuussa. Koroneos-talon Asuntolassa majoittui vuonna 2025 kaikkiaan 210 asukasta (3091 yöpymistä) 14 eri maasta; taiteilijaresidenssin saaneita asukkaita oli 11 ja kirjailijaresidenssin kirjailijoita 32.

Ateenassa säätiöllä on käytössä Koneen Säätiön omistama kiinteistö (Karyatidon 18) instituutin johtajan asuntona ja edustustilana. Kiinteistön huoltoa ja ylläpitoa hoidettiin vuoden aikana yhteistyössä sen omistajan edustajan, Koneen Säätiön kiinteistöistä vastaavan Jan Laaksosen kanssa. Talossa majoitettiin lyhyen aikaa Ateenassa vierailleita instituutin tutkijoita ja yhteistyökumppaneita sekä järjestettiin mm. tilaisuus Instituutin ja Suomen Ateenan-suurlähetystön henkilökunnalle huhtikuussa ja Pohjoismaiden instituuttien ja pohjoismaisen kirjaston henkilökunnalle kiitokseksi yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana joulukuussa. Kiinteistön käyttöoikeussopimus on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka.

Instituutti omistaa neljänneksen Pohjoismaisen kirjaston kiinteistöistä (Kavalloti 7; alla s. 14). Helsingissä säätiö on vuokrannut toimistohuoneen Wihurin rahaston kiinteistöistä (Kallioliinantie 4) Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutin ry:n alivuokralaisena.

Zitrou 16. Kuva Petra Pakkanen

Ioannou Soutsou 25 asuntolan tyhjennysvaiheen aikana. Kuva Petra Pakkanen

Karyatidon 18. Kuva Petra Pakkanen

3. Toiminta

Tutkimushankkeet (alkamisajan mukaisessa kronologisessa järjestyksessä)

Arkeologiset projektit

Arakhamitain Agia Paraskevin projekti B.F. (2006–, 2025: tutkimuskausi)

Arakhamitain Agia Paraskevin projekti alkoi vuonna 2006 Pausaniaan mainitsemissa Artemis Lykoatoksen pyhäkössä Björn Forsénin johdolla. Laajamittaisia kaivauksia suoritettiin vuosina 2010–2019 ja 2022. Vuosi 2025 oli hankkeen tutkimuskausi, jolloin työ hankkeen loppujulkaisun ensimmäisen niteen kanssa eteni. Ajanmukaisten varasto- ja tutkimustilojen puute on pitkään hankaloittanut löytöjen tutkimista. Vuodenvaihteessa 2023/2024 löydöt yhdistettiin lopulta uuteen varasto- ja tutkimustilaan Kato Aseassa sijaitsevaan entisen Valtetsin kunnan hallintorakennuksen kellarikerrokseen, jonne rakennettiin varastotilat ja hankittiin ajanmukainen hälytysjärjestelmä. Kesällä 2024 suoritettiin ensimmäinen ja kesällä 2025 toinen pitempi tutkimuskausi uusissa tiloissa. Keväällä järjestettiin Helsingissä pyhäkön materiaalia käsittelevä workshop ja loppuvuodeksi 2026 suunnitellaan toista kollokviota Ateenaan. Löytöjen valtava määrä tulee kuitenkin vaatimaan ainakin vielä 2–3 tutkimuskautta tämän jälkeen.

Cityscape of Naxos in Sicily J.P. (2013–)

Sisilian Naksoksen kaupunkikuvan tutkimus on vuodesta 2013 lähtien ollut instituutin ja paikallisen museon välinen yhteistyöprojekti, jota ovat johtaneet Jari Pakkanen ja Maria Costanza Lentini. Naksoksen siirtokunnan perustajat saapuivat 734 eaa. Euboian Khalkiksesta ja Kreikan Naksoksen saarelta Sisiliaan. Syrakusa tuhosi Naksoksen perusteellisesti 403 eaa., mutta viime vuosien kaivauksemme ovat osoittaneet, että kaupunkia ei hylätty heti aivan kokonaan: risteysalueen A7 päälle rakennettiin yksityistalo 300-luvun eaa. alussa ja se oli käytössä noin 50 vuotta. Vuoden 2025 kenttätöyökäudet toteutettiin huhti- ja syyskuussa. Kaivaukset keskittyivät kaupungin pääkadun (plateia A) ja itäisen poikkikadun (stenopos 10) risteysalueen tutkimukseen: kaivoimme risteysalueen kaakkoiskulman monumentaalisen basiksen perustukset esiin. Kaivausalueesta tehtiin myös yksityiskohtainen kolmiulotteinen mallinnus. Olemme löytäneet nyt kahden basiksen alta merkkejä siitä, kuinka kaupungin uusi ruutukaava 400-luvun alussa eaa. toteutettiin käytännössä. Risteyksessä A7 maanmittauslaite asetettiin maahan kaivettuun korinttilaiseen amforaan ja tuettiin kivillä, risteyksessä A10 puinen mittalaite tuettiin suoraan isoilla kivillä. Lisäksi pigmenttitutkimusprojekti jatkui sekä Naksoksen tutkimustiloissa, jossa näytteet valmisteltiin, että Amerikan arkeologisen instituutin Wiener-laboratoriossa Ateenassa. Syyskuun kenttäkausi keskittyi koko Naksoksen arkeologisen puiston kolmiulotteiseen mallintamiseen ja aiemmin kaivetun kaivausmateriaalin arkeometriseen tutkimukseen. Alueen uusi tarkka malli perustuu kahdelta eri korkeudelta otettuihin ilmakuviin. Lisäksi aloitimme kaupungin läntisten muurien täkymetrimallinnuksen.

Risteysalueen A10 kaivaukset Sisilian Naksoksessa huhtikuussa 2026.
Kuva Jari Pakkanen

Rethymnon Hilly Countryside Archaeological Project (ReHCAP) B.F. (2019–, 2025: tutkimuskausi)

Rethymnon Hilly Countryside Archaeological Project on viisivuotinen Suomen Ateenan-instituutin nimissä toteutettava hanke, joka toteutettiin 2019–2024 (vuoden 2020 kenttäkausi peruttiin koronapandemiasta johtuen) ja vuoden 2025 aikana siirryttiin tutkimusjaksoon. Projektin johtajina toimivat Björn Forsén (HY) ja Anna Lucia D'Agata (Consiglio Nazionale delle Ricerche, Rooma). Hankkeessa tutkitaan noin 40 neliökilometrin suuruista aluetta Kreetalla Rethymnonin lounaispuolella pintainventoinnin, geofysikaalisten mittausten ja koekaivausten avulla. Projektin materiaali säilytetään Rethymnonissa paikallisen eforaatin varastotilassa. Ensimmäinen lyhyt tutkimuskausi toteutettiin kesällä 2025. Sen perusteella kirjoitettu pitempi alustava raportti hankkeen suomalaisesta osasta on suunniteltu ilmestyväksi vuoden 2026 lopussa.

Melitaia Archaeological Programme (MELAP) (2021–)

Melitaia Archaeological Programme on vuonna 2021 aloitettu arkeologinen projekti, jonka neljäs viiden viikon mittainen kenttäkausi suoritettiin kesä–heinäkuussa. Hanke on yhteistyöprojekti Fthiotidan ja Evrytanian eforian kanssa. Sen johtajina toimivat Konstantina Psarogianni ja Petra Pakkanen, kenttätöiden suomalaisesta ja kreikkalaisesta osuudesta vastaavina arkeologeina (field director) Lambros Stavrogiannis ja Sara Erikson. Työryhmään kuului 25 tutkijaa ja jatko-opiskelijaa Suomesta, Kreikasta, Ruotsista, Saksasta ja Yhdysvalloista, 9 paikallista työmiestä- ja naista sekä paikallinen eforian konservaattori. Melitaia oli antiikissa tunnettu kaupunkival-

Melitaian Akropoliilta kenttäkauden 2025 lopulla. Vasemmalla Akropoliin alue ja sen näkyvissä olevat muurit; oikealla edellisessä kuvassa varjojen alla oleva kaivausalue yksityiskohtaisemmin. Kuva (vas.) Jari Pakkanen, (oik.) Janne Kurvi.

tio (*polis*) strategisesti ja taloudellisesti tärkeällä paikalla Thessalian tasangon etelälaidalla. Arkeologisesti sitä on aiemmin tutkittu vain epäsystemaattisesti, ensin vuonna 1971, jolloin Melitaian akropoliilla suoritettiin lyhyt kreikkalaisten tekemä kaivaus sekä pintapuolinen kartoitus kymmenen vuotta myöhemmin. Kaupungin muurein rajattu alue on laaja (noin 8 ha), ja sen alueella on jäänteitä kaikista urbaanin toiminnan osa-alueista: tuotantotoiminnasta asutuspaikoilla, tieverkostosta, puolustusrakenteista, hautapaikoista, vahvoista kaupunginmuureista, kulttipaikoista ja teatterista. Alueen laajuuden vuoksi vuonna 2022 tehdyn laserkeilauksen ('Lidar-investigation') ja sitä seuranneiden geofysikaalisten kartoitusten perusteella kenttäjaksojen aikana on suoritettu systemaattinen, stratigrafinen kaivaus Melitaian akropoliilla. Alemman kaupungin (*kato polis*) ja ylemmän kaupungin (*ano polis*) alueilla jatkettiin kesän aikana magnetometristä tutkimusta, jonka suoritti professori Grigoris Tsokas Thessalonikin yliopistosta työryhmineen. Tämän lisäksi talvikuukausina 2025–26 tehtiin myös nk. electrical resistivity tomographies -kartoitus. Niiden tulokset viittaavat selvästi systemaattisen tieverkoston ja monumentaalisten rakennusten olemassaoloon näillä alueilla.

Kesäkauden kaivaus toi jälleen esiin kiinnostavaa asutuksen muutoksiin, arkipäivän elämään, arkkitehtuuriin ja uskonnolliseen kulttitoimintaan liittyvää materiaalia. Antiikin esineistöä on kaikista materiaalikategorioista (keramiikka, metallit, lasi, osteo- ja bioarkeologiset jäänteet), ja se liittyy niin arkipäivän elämään kuin siitä poikkeaviin aktiviteetteihin. Kaivaus paljasti harvinaisen laajan alueen kattavan palaneen katon romahduksen. Hiiltyneen puun säilyminen poikkeuksellisen kookkaina kappaleina on kuivissa olosuhteissa poikkeuksellista. Puufragmenttien, naulojen, saumausten jne. pohjalta on mahdollista tutkia rakennustekniikkaa ja tehdä bioarkeologisia tutkimuksia puumateriaalista, sen käytöstä ja rakennuksen ajoituksesta (dendrokronologia). Työtä jatketaan seuraavan kenttäkauden aikana. Kenttätöjaksen aikana löydettiin Akropoliin itäpuolella myös kaksi hautaa, joista toinen, mahdollisesti sekundaarinen depositointi, kaivettiin loppuun, kun taas toinen, kokonainen inhumatio, jouduttiin jättämään työn alle vuoden 2026 kesään, jolloin myös luiden ja muun hautamateriaalin tutkimuksen on tarkoitus alkaa. Mahdollisesti kiinnostavimpia erillisistä löydöistä lienevät lukuisat metallilöydöt pronssiesineistä rautanauloihin, kolikot (hellenistiseltä kaudelta roomalaisajalle), hellenistiset lamput, sekä leimatut ja polykromaattisesti maalauskoristellut (katto)tiilet. Esineiden lisäksi kaivaus paljasti joukon kiinnostavia, runsaasti tulkintamahdollisuuksia tarjoavia yksityiskohtia. Niistä mainittakoon peruskallioon hakatut pyöreät reilun puoli metriä syvät kaivannot, joiden funktioita voi toistaiseksi vain arvailla, mahdollinen puimasalusta rakennusten keskellä sekä toisaalla peruskallion selkeä erityisrooli ja merkitys Melitaian akropoliin arkkitehtuurissa. Kaikista konteksteista tehtiin fotogrammetriset mallit. Materiaalin tulkintatyö aloitetaan vuonna 2026 ja sitä seuraava vuosi omistetaan tutkimukselle ja julkaisujen valmistelulle.

Kaivaus käynnissä Melitaian Akropoliilla. Kuva Petra Pakkanen.

Melitaian projektin työryhmä 2025.

Vuonna 2025 jatkettiin kahta materiaalitutkimuksen erillisprojektia: 1) Vuonna 2022 *ano poliksen* alueelta löydettyihin marmoripyylväisiin hakattujen piirtokirjoitusten tutkimus kolmiulotteisten fotogrammisten kuvien avulla. Orjien vapauttamiseen liittyvät tekstit ovat hellenistisen ajan lopulta/varhaiselta roomalaisajalta ja sisältävät kiinnostavia onomastisia yksityiskohtia. Vapautettujen orjien lisäksi teksteissä mainitaan mm. useita aiemmin tuntemattomia *strategoksia*, ja ammasteista mainitaan mm. hevoslääkäri (ἰππιᾶτρος). Osaprojektia koordinoi Robin Rönnlund Göteborgin yliopistosta, ja siinä ovat mukana Heikki Solin, Olli Salomies, Lambros Stavrogiannis, Tess Paulson ja Rich Potter. 2) Kaivauskausien aikana kerätyn botanisen ja zoologisen makromateriaalin tutkimus Ateenan Amerikan arkeologisen instituutin Winer-laboratoriossa. Alustavat tulokset kertovat mm. siemenmateriaalin perusteella antiikin Melitaian ravinnosta, kasvillisuudesta ja sen käytöstä ympäristössä ja maisemassa, elinkeinoissa ja rakennustoiminnassa. Tätä osaprojektia koordinoi professori Evi Margaritis (The Cyprus Institute, Archaeological Science Laboratories). Melitaian projektin tutkimustuloksia julkaistiin vuoden 2025 aikana seuraavasti: Pakkanen, Petra, 'Melitaia-2023' ja 'Melitaia-2024', in *Archaeology in Greece Online/Chronique Chronique des fouilles en ligne* 2025, elektroninen online-julkaisu (kts. alla s. 11); Rönnlund, Robin, 'A fragmentary manumission inscription from ancient Atrax, Thessaly, as preserved in Habbo G. Lolling's 1882 notebook', *Journal of Epigraphic Studies* 8 (2025). Doi: <https://doi.org/10.19272/202513701004>.

Koroni Tsoumbarin projekti B.F. (2024–)

Koroni Tsoumbarin projekti on entisen Thesprotia Expedition -hankkeen uusi kolmevuotinen jatko projekti, joka keskittyy Kokytos- ja Akheron-jokien yhtymäkohdan lähellä, Koronin kylän Tsoumbari-nimisellä kukkulalla sijaitsevaan kohteeseen. Koroni Tsoumbarin projekti on Suomen Ateenan-instituutin ja Prevezan eforian yhteistyöprojekti, jonka johtajina toimivat Björn Forsén ja Georgios Riginos. Kesällä 2025 järjestettiin neljän viikon mittainen kenttätyöjakso elokuun lopusta alkaen. Työryhmään kuului 12 henkilöä, mukaan lukien suomalaisia tutkijoita ja opiskelijoita sekä kreikkalainen konservattori. Tsoumbarin hellenistiseen vaiheeseen kuuluva rakennus pystyttiin kauden aikana lopullisesti identifioimaan linnoitukseksi, jonka länsiseinä pääportteineen ja holvikaarineen löytyi linnoituksen ulkopuolelle kaatuneena, oletettavasti maanjäristyksen tuloksena. Linnoituksen ulkoasun rekonstruointi on nyt siis mahdollista. Kausi toi huomattavasti lisätietoa myös hellenistisen linnoituksen sisäpuolelle noin 100 e.kr. rakennetusta roomalaisesta villasta, mukaan lukien linnoituksen yhteyteen paikallistettavasta oliiviöljyn tuotannosta. Tsoumbarin kukkulalta löytyi myös muilta aikakausilta peräisin olevaa materiaalia, kuten esimerkiksi jäänteitä pronssikautisesta asuinpaikasta, arkaaisen kauden pyhäköstä ja bysanttilaisesta kalmistosta. Tsoumbarin kukkula onkin arkeologisen kohteena haasteellinen, mutta samanaikaisesti se tarjoaa merkittävää uutta tietoa Thesprotian menneisyydestä.

Kenttätyötä Koronissa. Kuva Anu Ketonen.

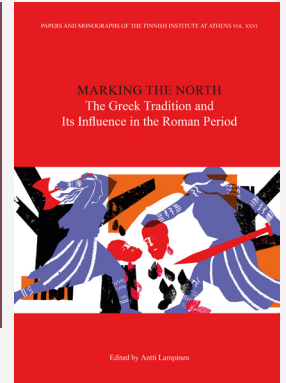
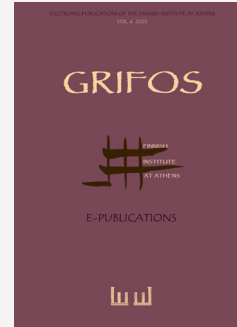
Muut tutkimushankkeet

Vuosi 2025 oli instituutin johtaja Petra Pakkasen jatkokauden toinen vuosi. Hänen alkuperäiseen hankesuunnitelmaansa kuului kaksi 3-vuotiseksi suunniteltua tutkimushanketta: nahkaa ja nahanvalmistusta kreikkalaisessa antiikissa kartoittava nk. *Nahkahanke* ja filhellenismiä ja sen vaikutusta tutkinut *Filhellenismi*-hanke. Molemmat saatiin päätökseen 3 vuodessa, joskin niiden toiminta jatkui vuoden 2025 aikana etenkin johtajan omassa tutkimustyössä. Edellisen kohdalla tutkimusprojektin laaja loppujulkaisu, Pakkasen monografia *With Skin and All: Skins and Leather Production in Ancient Greek Society and Cult* hyväksyttiin julkaistavaksi vuoden 2025 aikana Brill-kustantamon (Leiden, New York & al.) sarjassa Mnemosyne Supplements. Jälkimmäisen kohdalla Pakkasen pohjoismaista filhellenismiä käsittelevän monografian *August Myhrberg and North-European Philhellenism. Building the Myth of a Hero* kreikkannos ilmestyi marraskuussa Parisinou-kustantamon julkaisemana (kts. alla s. 9).

Tieteellinen ja yhteiskunnallinen toiminta: julkaisut ja yleisötapahtumat

Julkaisutoiminta

Instituutin tieteellisessä monografiasarjassa Papers and Monographs of the Finnish Institute (PMFIA) ilmestyi sen 26. osa, Antti Lampisen editoima konferenssijulkaisu *Marking the North. The Greek Tradition and Its Influence in the Roman Period*, ja PMFIA:n rinnalle vuonna 2022 perustetussa julkaisusarjassa *Grifos, Electronic Publications of the Finnish Institute at Athens* neljäs osa, Jyrki Siukosen *Negotiating the Hermes of Olympia. A Short History of Reception*. Molemmat julkaisusarjat ovat vertaisarvioituja, ja niitä levitetään avoimessa digitaalisessa julkaisu-ympäristössä www.edition.fi -julkaisualueella. *Grifos* on täysin elektroninen julkaisusarja, ja *PMFIA* ilmestyy sekä paperijulkaisuna että elektronisesti niin ikään edition.fi -portaalissa alkuvuodesta 2025 lähtien. Sarjan 26 volyymista 24 on digitoitu ja julkaistu avoimessa elektronisessa muodossa. [Edition.fi](http://edition.fi) -portaalin statistiikan mukaan vuoden aikana on ladattu yhteensä 8 075 pdf-tiedostoa, julkaisujen abstrakteja on luettu 8 802 kertaa ja tyypillisesti latauksia on päivittäin 10–30. Tämä osoittaa, että elektroninen julkaisusarja ja julkaisujen digitointiprojekti ovat olennaisesti parantaneet instituutin julkaisujen saavutettavuutta. Instituutin julkaisutoimikuntaan kuuluivat Björn Forsén, Arja Karivieri, Antti Lampinen, Petra Pakkanen, Jari Pakkanen, Tiina Purola, Olli Salomies, Vesa Vahtikari ja Marja Vierros. Ulkomaalaisina jäseninä ovat Torsten Mattern (Trier), Olga Palagia (Ateena) ja Giovanni Salmeri (Pisa). *Grifoksen* toimituskunta on sama lukuun ottamatta ulkomaalaisia jäseniä, ja sitä johtaa päätoimittajana Petra Pakkanen. Julkaisutoimikunta kokoontui vuoden aikana useiden sähköpostitapaamisten ja kaikille jaetun kirjeenvaihdon kautta. Vertaisarviointiprosessi on niin ikään tapahtunut sähköpostitse. PMFIA:n vaihtoluettelo on toimintakertomuksen liitteenä.

Yleisötapahtumat

Instituutti järjesti yksin tai yhteistyössä muiden instituutioiden kanssa 18 yleisötapahtumaa, joihin kuului yhteensä 74 yleisöluentoa tai esitystä. Näistä 14 oli live-tilaisuutta ja 4 hybriditilaisuutta. Tilaisuuksien kielet olivat englantia, kreikka, suomi ja ranska, ja erillisiä luentoja oli myös saksaksi. Tieteellisiin tilaisuuksiin osallistui kuhunkin n. 15–140 henkilöä; osallistujamäärää nostavat tästä edelleen kulttuuritoimintaan kuuluvat monipäiväiset yleisötilaisuudet, jolloin kokonaiskävijämäärä nousee noin kahteen tuhanteen. Tämän lisäksi online-katselukerrat ja hybridiosallistuminen lisäsivät osallistujien määrää. Suuri osa tilaisuuksista tallennettiin, ja ne ovat joko katsottavissa editoituna ja tekstitettyinä instituutin YouTube-kanavalla tai tulevat katsottaviksi editointi- ja tekstitystyön edistyessä vuoden 2026 aikana. Tieteelliset tapahtumat on listattu alla aikajärjestyksessä ja kulttuuritapahtumat erikseen.

Tapahtumia instituutissa. Vas.: Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotistilaisuuksiin kuulunut lounastilaisuus instituutissa, vastaanotto Myhrberg-kirjan kreikkannoksen julkistamistilaisuudessa instituutin pihalla, kansainvälisen symposiumin Culture, Cultivation and Civilisation esitelmää käynnissä instituutissa. Kuvat: Oona Luuro.

Tieteelliset tapahtumat

Melitaia-ilta Domokoksessa 1.2.

'Melitaian arkeologinen projekti' (Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Μελιταίας (ΜΕΛΑΠ) 2024/25 με Παράλληλη παρουσίαση) järjestettiin yhteistyössä Fthiotidan ja Evrytalian eforian sekä Domokoksen kunnan kanssa. Kreikankielisessä, perinteiseksi muodostuneessa ja hyvin suosittussa tilaisuudessa esiteltiin Domokoksen kunnan kulttuurisissa Melitaian arkeologisen projektin kenttäkauden 2024–25 tuloksia ja instituutin toimintaa paikalliselle väestölle. Tilaisuudessa kuultiin viisi tervehdyspuheenvuoroa (mukaanlukien Domokoksen alueen pormestari Charalambos Liolios), joiden jälkeen Lambros Stavrogiannis, Evi Margariti & Maria Papaspachou, Katerina Papagianni ja Robin Rönnlund kertoivat omista puheenvuoroissaan kenttäkauden löydöistä, työssä käytetyistä metodeista ja saavutetuista tuloksista. Maria Gourdouba esitteli Petra Pakkasen kokoaman valokuvanäyttelyn Η ζωή και οι δράσεις πέρα από την ανασκαφή ('Life and deeds beyond the excavation'), joka pystytettiin tilaisuutta varten. Tilaisuus oli edellisvuosien tapaan hyvin suosittu ja keräsi paljon paikallista yleisöä.

Paikallista yleisöä Domokoksen kunnan kulttuurisissa. Kuva Petra Pakkanen

Powers, Capabilities and Possibilities: Dunamis in and around Aristotle 8.–9.4

Kaksipäiväinen, hybridimuotoinen workshop järjestettiin yhteistyössä Helsingin yliopistoon sijoitetun Koneen säätiön rahoittaman tutkimusprojektin kanssa Ateenan instituutin tiloissa. Rahoitus workshopiin saatiin Suomen Kulttuurirahastolta. Tilaisuudessa 10 Aristoteles-tutkijaa Suomesta ja ulkomailta esitelmöi eri 5 sessiossa.

Aristotle and the Philosophy of Life. An International Conference 28.–29.4.

Kaksipäiväinen kansainvälinen konferenssi järjestettiin Centre for Historical Ontology, Ateenan National and Kapodistrian Universityn ja Foundation for Research in Effective Historyn kanssa Ateenan-instituutin tiloissa. Konferenssin aikana 9 tutkijaa 8 eri maasta luennoi Aristoteleen elämänfilosofiasta ja luonnontieteellisistä näkemyksistä.

Suomen Ateenan-instituutin vuosjuhla: Annual Meeting of the Finnish Institute at Athens 15.5.

Vuosjuhla järjestettiin Ilias Lalaounis Jewellery Museumin tiloissa ja sitä seurannut vastaanotto instituutin puutarhassa. Petra Pakkanen raportoi edellisvuoden tutkimustuloksista ja instituutin tapahtumista, ja Maria Mili Glasconyn yliopistosta esitelmöi aiheesta 'Variation of the Thessalian Pantheon: The Case of the Goddess Enodia'.

Dance, Metrics and Text in Ancient Theater 26.5.

Kaksiosainen tilaisuus järjestettiin yhdessä Théâtre Démodocoksen, Ateenan Ranskan-instituutin, Universtié de Rouen-Normandien, Sorbonnen yliopiston ja Ateenan National and Kapodistrian yliopiston kanssa instituutin tiloissa ja puutarhassa. Tilaisuus koostui kahdesta osasta, hybridimuotoisesta tieteellisestä roundtable-seminaarista ja Théâtre Démodocoksen antiikin dramaturgian mukaan rakennetusta draamaproduktiosta instituutin puutarhassa. Ensimmäisen aikana kuultiin 10 puheenvuoroa, ja illan draamaohjelmassa dramaturgisoituja ja koreografioituja kuoro-osuuksia ja musiikkia pääasiassa Sophokleen Antigonesta, mutta myös Homerisista hymneistä muinaiskreikan kielellä. Produktion ohjaaja oli kreikan kielen professori Philippe Brunet Sorbonnen yliopistosta.

Two Perspectives on Gorgias's Encomium of Helen 11.6.

Yhdessä Ateenan Kanadan-instituutin kanssa järjestetty luentotilaisuus, jossa prof. François Renaud ja Lassi Jakola luennoivat Platonin tekstin mimitiikasta sekä kognitiivisesta ja epistemologisesta sisällöstä Ateenan Kanadan-instituutin tiloissa.

Philippe Brunet Antigoneen roolissa. Kuva Petra Pakkanen.

Making the Modern Turkish Citizen: Vernacular Photography in the Early Republican Era 22.10

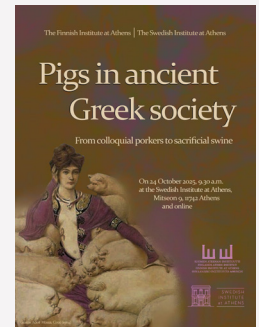
Özge Calafaton (Amsterdamin yliopisto) 20-luvun Turkin dokumentoivaa valokuvasta käsittelevän tutkimuksen ja kirjan hybridimuotoinen esittelytilaisuus järjestettiin instituutin tiloissa yhteistyönä Pohjoismaisen kirjaston ja Ateenan Hollannin-instituutin kanssa.

Culture, Cultivation and Civilisation 1.–5.10.

Nelipäiväinen kansainvälinen symposium järjestettiin yhdessä prof. Eero Tarastin johtaman Academy of Cultural Heritagesin kanssa instituutin tiloissa. Tilaisuuskokonaisuuteen kuului myös kaksi klassillisen musiikin konserttia, toinen Ateenan Tanskan-instituutin juhlasalissa, ja toinen Suomen Ateenan suurlähettilään residenssissä. Tieteellisessä symposiumissa kuultiin 21 luentoa semantiikan, kulttuuritieteiden taiteentutkimuksen ja musiikin aloilta. Luennoitsijat olivat 10 eri maasta. Konserttiohjelmisto esitetään alla ('Kulttuuritapahtumat').

Pigs in Ancient Greek Society: From Colloquial Porkers to Sacrificial Swine 24.10.

Kansainvälinen, hybridimuotoinen workshop järjestettiin yhdessä Ateenan Ruotsin-instituutin kanssa Ruotsin instituutin tiloissa. Päivän aikana kuultiin 6 asiantuntijaesitelmää sikaeläinten roolista antiikin Kreikan taloudessa, draamassa, uhrirituaaleissa, onomastiikassa ja arkeologiasa.

Grafiikka: Oona Luuro

August Myhrberg and North-European Philhellenism: Building the Myth of a Hero 30.10.

Yhdessä Parisianou-kustantamon kanssa järjestetyssä kirjanjulkistamistilaisuudessa instituutin tiloissa Petra Pakkanen kertoi hänen kreikaksi käännetystä filhellenismistä Pohjois-Euroopassa käsittelevästä kirjastaan *Ο Αύγουστος Μύρμπεργκ και ο βορειοευρωπαϊκός φιλελληνισμός – Χτίζοντας τον μύθο ενός ήρωα*, ja kustantajan edustaja esitteli sen kreikkannoksen historian. Tilaisuus oli kaksikielinen.

The Nordic Library 30 Years 4.–5.12.

Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotisjuhlan tilaisuudet järjestettiin Pohjoismaisen kirjaston ja neljän pohjoismaisen Ateenan-instituutin yhteistyönä. Ne koostuivat juhlatilaisuudesta Suomen Ateenan-instituutin tiloissa, Pohjoismaisen kirjaston esittelystä ja juhlaillallisesta, yhteispohjoismaisesta kollokviosta 'The Future of Research Libraries in a Digital World' Tanskan-instituutin tiloissa sekä lounastilaisuuksista jokaisessa instituutissa kutsuvieraille. Juhlatilaisuudessa kuultiin 6 puheenvuoroa ja kollokviossa 6 Pohjoismaiden kansalliskirjastojen ja tieteellisten erikoisalojen kirjastojen edustajien pitämää esitelmää. 30-vuotisjuhlaa varten valmistettiin myös valokuvanäyttely *Our First Steps, Thirty Years of the Nordic Library* Pohjoismaiseen kirjastoon (kts. alla, s. 10) ja kirjaston historian ajalta koostettu muistelmakokoelma *BOPEAS – On the Occasion of the 30 Year Anniversary of the Nordic Library at Athens* (toim. Eddie Björklöf, Sanne Hoffmann ja Antti Lampinen). Tilaisuuksien ohjelma esitetään Liitteessä 2 (s. 21).

Kulttuuritapahtumat

Kuvataidenäyttely Τα κολλάς των εποχών, Pavlos Souflas 29.3.–16.4.

Suomalais-kreikkalaisen kuvataiteilija Pavlos Souflaksen ennen kaikkea kollaasien ja sekatekniikalla toteutettujen teosten näyttely oli esillä instituutin tiloissa. Sen avajaistilaisuus järjestettiin instituutissa 29.3.

European Day of Languages 27.9.

Ateenan-instituutti esitteli toimintaansa, erityisesti kirjallisuuden ja kielen kääntämiseen liittyviä perinteitään Ateenan Areos-puistossa järjestetyssä tilaisuudessa, johon osallistui 22 koulutus- ja kulttuuri-instituutioita sekä suurlähetystöä 17 eri Euroopan maasta. Yksipäiväinen tilaisuus oli osa EU:n alaisuudessa toimivaa kansainvälistä UENIC (EU National Institutes for Culture) -järjestöä, ja teema oli demokratia ja koulutus. Tilaisuus oli suunnattu erityisesti lapsille ja nuorille ja se oli avoin suurelle yleisölle. Kävijämäärä päivän aikana oli huomattava.

Sibelius-konserttitilaisuudet 2.–3.10.

Sibelius-konserttitilaisuudet olivat osa Eero Tarastin kanssa järjestettyä 'Culture, Cultivation and Civilisation' -symposiumin ohjelmaa. Tanskan instituutin salissa järjestetyn konsertin aluksi prof. Tarasti puhui Sibeliuksen musiikista otsikolla 'How Sibelius became Sibelius'. Tilaisuudessa konsertoinut nk. Athens quartet koostui muusikoista Eila Tarasti (piano), Sebastian Silén ja Elias Nyman (viulu), Petrus Laitinmäki (alttoviulu), Lauri Rantamoijanen (sello), Eero Tarasti (piano). Ohjelmistona oli Sibeliuksen pianokvintetto ja sävellyksistä pianolle. Suomen Ateenan-suurlähetystö osallistui symposiumin tilaisuuksiin järjestämällä suurlähettiläs Leena Pylvänäisen residenssissä seuraavana iltana matineakonsertin, jossa konsertoi sama kokoonpano lisättyä Julian Hallabyn (piano) esityksellä. Ohjelmisto koostui suomalaisten ja

kreikkalaisten säveltäjien tuotannosta, mukaanlukien Sibelius ja Merikanto, sekä Cécile Chaminaden pianosävellyksestä ja kansanmusiikista vaikutteita saaneista teoksista.

Mainalos-juoksu 7.10.

Perinteeksi muodostunut tapahtuma huomioi antiikinaikaiset Mainalos-vuoren rinteillä järjestetyt kisat ja tuo huomiota instituutin arkeologiselle projektille Arkadiassa. Juoksu järjestettiin nyt seitsemännen kerran yhteistyössä paikallisen hallinnon ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

Our First Steps, Thirty Years of the Nordic Library 4.12. –

Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotisjuhlan yhtenä osana oli valokuvanäyttely, joka avattiin 4.12. kirjaston sisääntuloaulan tiloissa (ja on edelleen esillä tätä kirjoitettaessa). Sen kokoonpanija ja materiaalin valitsija oli Petra Pakkanen ja näyttelyn toteutuksen työryhmään kuului hänen lisäksi Delia Tzortsaki, Andrew Hazewinkel (tekninen toteutus) ja avustajana Oona Luiri. Näyttely koostuu Suomen Ateenan-instituutista arkistoidusta mustavalkokuvamateriaalista kirjaston rakennusvaiheen ja avajaisten ajalta. Kuvien tekstityksenä näyttelyssä on 30-vuotisjuhlaa varten kokoonpannusta muistelmateoksesta (kts. yllä 9) valitut lyhyet, kirjaston historiaa kiteyttävät muistelmamateriaalit.

Pieniä ilkeitä tarinoita – Μικρές πικρές ιστορίες -kirjallisuustilaisuus 11.12.

Instituutin puutarhassa järjestettiin Eveliina Talvitien romaanin Pieniä ilkeitä tarinoita kreikkannoksen julkistamistilaisuus, jossa kirjailijaa haastatteli teoksen kääntäjä Riikka Pulkkinen. Tilaisuuteen kuului suomalaista rautalanka- ja tangomusiikkia kreikkaksi esittävän Rangers-orkesterin tahdittama musiikki-kirjallisuusilta.

Athens quartet esiintyy Sibelius-konsertissa Tanskan instituutin juhlasalissa 1.5.2025. Kuva Petra Pakkanen

Vas. Rangers-orkesteri instituutin puutarhassa; kesk. Valokuvanäyttely Pohjoismaisessa kirjastossa; oik. Yleisöä antiikin draaman performansissa instituutin puutarhassa. Kuvat: Petra Pakkanen ja Oona Luiri.

Henkilökunnan tieteellinen ja yleistajuinen toiminta

Henkilökunta julkaisi tutkimustyötään instituutin omissa ja ulkopuolisten julkaisijoiden julkaisukanavissa, piti esitelmiä ja esityksiä erikoisaloihinsa liittyen sekä esitteli instituutin toimintaan liittyviä hankkeitaan ja tutkimusaiheita vuoden 2025 aikana sekä live-tapahtumissa että online-kanavien kautta. Alla oleva luettelo tästä toiminnasta jakautuu seuraaviin osa-alueisiin: 1) Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut ja yleistajuiset artikkelit 2) Tieteelliset esitelmät ja moderoinnit 3) Akateemisen työn ohjaus 4) Vertaisarvioinnit ja akateemiset luottamus-tehtävät 5) Instituutin toiminnan esittelyt ja tervehdyspuheenvuorot 6) Erikoisasiantuntijan kommenttipuheenvuorot ja erityisopastukset.

1. Tieteelliset vertaisarvioidut julkaisut (T) ja yleistajuiset artikkelit (Y):

Pakkanen, Petra (T)

'Particularities of pigs and boars in ancient Greece: From pigskin to mythical wild beasts', in Warmenbol, Eugène (ed.), *Sangliers et cochons dans la Préhistoire et l'Antiquité* (Guides archéologiques du Malgré-Tout), Treignes : Éditions du Cedarc, 101–108. ISBN : ISBN 2-87149-110-0.

Pakkanen, Petra (T)

Ο Αύγουστος Μύρμπεργκ και ο βορειοευρωπαϊκός φιλελληνισμός – Χτίζοντας τον μύθο ενός ήρωα (Φιλελληνική Βιβλιοθήκη 11), Athens: Parisianou. Monografian *August Myhrberg and North-European Philhellenism. Building the Myth of a Hero* (PMFIA 10) kreikkannos, 347 s. ISBN: 978-960-583-806-5.

Pakkanen, Petra (TY)

'Melitaia-2023' ja 'Melitaia-2024', in *Archaeology in Greece Online/Chronique Chronique des fouilles en ligne 2025*, elektroninen online-julkaisu: <https://chronique.efa.gr/?r=report&id=20640> (ranskakksi) ja <https://chronique.efa.gr/?r=report&id=20639> (englanniksi).

Pakkanen, Petra (Y)

'Προλεγόμενα της ελληνικής έκδοσης ('Prologue' to the Greek edition)' in Pakkanen, Petra, *Ο Αύγουστος Μύρμπεργκ και ο βορειοευρωπαϊκός φιλελληνισμός – Χτίζοντας τον μύθο ενός ήρωα*. (Φιλελληνική Βιβλιοθήκη 11), Athens: Parisianou, 12–13.

Pakkanen, Petra (Y)

'Nordiska biblioteket i Aten: Vad som var, vad som kunde bli, och vad som är', in Björklöf, Eddie, Sanne Hoffmann & Antti Lampinen (eds.), *BOPEΑΣ – On the Occasion of the 30 Year Anniversary of the Nordic Library at Athens*, Athens: The Nordic Library at Athens, 86-89.

Jakola, Lassi (T)

'G.H. von Wright's Connective Analysis of Goodness. The Varieties of Goodness (1963) Revisited', *Journal for the History of Analytical Philosophy* 14:6. (39 ss.).

Jakola, Lassi (Y)

'Antiikin filosofiaa Suomen-Ateenan instituutissa', *Helikon* 1/2025, 35–39.

2. Tieteelliset esitelmät, paneelikeskustelut ja moderoinnit:

Pakkanen, Petra

'(Dis)Embodiment, Imaginings and the Role of Absence: Materiality of Ancient (Greek) Religion in Museums', esitelmä kansainvälisessä konferenssissa 'Virtualisation and Culture', University of Twente, Netherlands, 8–10 December. 9.12.

Pakkanen, Petra

'Platon, Shoemakers and the Athenian Agora' esitelmä kansainvälisessä konferenssissa 'Philosophy in Daily Life' (Η φιλοσοφία στην καθημερινή ζωή), 31th international conference of the Olympia Centre of Philosophy and Education, Ancient Olympia 6–7 December 2025 (read by prof. Lilian Karali) 7.12.

Pakkanen, Petra

'August Maximilian Myhrberg and Northern philhellenism', esitelmä Pakkasen Myhrberg-tutkimuksen kreikkannoksen julkaisutilaisuudessa, Suomen Ateenan-instituutti, Ateena 30.10.

Pakkanen, Petra

'No Skin off Pig's Back. Skin as a reason for the particularity of the pig in ancient Greek sources', tieteilinen esitelmä kansainvälisessä kollokviossa 'Pigs in Ancient Greek Society. From Colloquial Porkers to Sacrificial Swine', Ateenan Suomen ja Ruotsin instituutit, Ateena 24.10.

Pakkanen, Petra

Yhdessä Lambros Stavrogianniksen ja Konstantina Psarogiannin kanssa: 'Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Μελιταίας (MELAP) 2022–2024. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα των εργασιών στην ακρόπολη της αρχαίας Μελιταίας (Preliminary results of the excavations at the Acropolis, ancient Melitaia), esitelmä konferenssissa 8^ο Το Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας (ΑΕΘΣΕ) 2022–2024 (Archaeological Works in Central Greece and in Thessaly 2022–2024), Ministry of Culture, Greece & University of Thessaly, Volos 3.–6.4. (2.4.).

Pakkanen, Petra

Panelisti Tieteen Päivillä paneelikeskustelussa 'Together or better alone? Collaboration and competition in knowledge brokering from the perspective of cultural and academic Institutes', Helsinki 9.1.

Pakkanen, Petra

Iltapäiväsession moderointi kollokviossa 'Pigs in Ancient Greek Society. From Colloquial Porkers to Sacrificial Swine', Ateenan Suomen ja Ruotsin instituutit, Ateena 24.10.

Jakola, Lassi

Yhdessä Mika Perälän kanssa 'Shaping dunamis. An introduction to workshop' ja esitelmä (single authored) tieteellisessä kollokviossa 'Dunamis and its Cognates in pre-Aristotelian Sources', Suomen Ateenan-instituutti 8.4.

Jakola, Lassi

'Aristotle on Goodness', tieteellinen esitelmä kansainvälisessä konferenssissa 'Aristotle and the Philosophy of Life', Suomen Ateenan-instituutti 29.4.

Jakola, Lassi

'Gorgias' *Encomium of Helen*: Epistemological Aspects' tieteellinen esitelmä tapahtumassa 'Two Perspectives on Gorgias' *Encomium of Helen*, Kanadan Ateenan-instituutti 11.6.

3. Akateemisen työn ohjaus:

Petra Pakkanen ohjasi vuoden aikana Elo-Mall Toometin Tarton yliopistoon tekemää väitöskirjaa saapumisen ja lähtemisen motiivista kreikkalaisessa mytologiassa (Classical Studies), ja Lassi Jakola kuului Mika Leinosen Helsingin yliopistoon tekemän väitöskirjan seurantaryhmään (teoreettinen filosofia).

4. Vertaisarvioinnit (V) ja akateemiset luottamustehtävät (L):

Pakkanen, Petra (V)

European Journal of History and Culture, Aarhus University Press, joiden lisäksi sisäinen veratarviointi (12 käsikirjoitusta) kokoomateokseen *Constant Participant Constructing and Affirming Identity through Material Culture in Ancient Greek Sanctuaries and Modern Museums*.

Jakola, Lassi (V)

Acta Philosophica Fennica, Arctos, Anthem Press.

Pakkanen, Petra (L)

Member of the Advisory Board of NorMed- academic consortium for modern and contemporary European history in the Nordic/Baltic regions and the Mediterranean; Member of the Scientific Board of the *European Journal of History and Culture*; member of the Advisory Board of the 2026 Annual Meeting of the European Association of Archaeologists (EAA), Athens 25– 29 August 2026.

Jakola, Lassi (L): Suomen Ateenan-instituutin ystävät ry, hallituksen jäsen ja seuran *Helikon*-julkaisun toimituskunnan jäsen; Antiikintutkimuksen verkosto, toimikunnan jäsen; Nordic Wittgenstein Society, tieteellisen seuran sihteeri ja seuran kansainvälisen julkaisun *Nordic Wittgenstein Review* toimittaja.

5. Instituutin toiminnan esittelyt ja tervehdyspuheenvuorot

Pakkanen, Petra: Puhe Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotisjuhlassa, Ateenan-instituutti 4.12.

Pakkanen, Petra: Avauspuheenvuoro instituutin toiminnan ja Melitaia-projektin tulosten esittelytilaisuudessa Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Μελεταίας (ΜΕΛΑΠ) 2024/25, Domokos 1.2.

Pakkanen, Petra: Tervehdyspuheenvuoro konferenssissa Powers, Capabilities and Possibilities: *Dunamis* in an around Aristotle, Ateenan-instituutti 8.4

Pakkanen, Petra: 'Welcome words' konferenssissa Aristotle and the Philosophy of Life, Ateenan-instituutti 28.4.

Pakkanen, Petra: 'Report of the activities of the Finnish Institute at Athens 2025, instituutin vuosijuhla, Ateena 15.5.

Pakkanen, Petra: Tervehdyspuheenvuoro Dance, Metrics and Text in Ancient Theater -yleisötilaisuudessa, jossa esitettiin Théâtre Démodocoksen antiikin draamaproduktio, Ateenan-instituutti 26.5.

Pakkanen, Petra: Tervehdyspuheenvuoro Culture, Cultivation and Civilisation -symposionin avauspäivänä, Ateenan-instituutti 1.10.

Pakkanen, Petra yhdessä Jenny Wallenstenin kanssa: 'Introduction', Pigs in Ancient Greek Society. From Colloquial Porkers to Sacrificial Swine'-kollokviossa, Ateenan Ruotsin instituutti, Ateena 24.10.

Pakkanen, Petra: Tervehdyspuheenvuoro 'Pieniä ilkeitä tarinoita' kirjallisuustilaisuudessa, Ateenan-instituutti 11.12.

Jakola, Lassi: Ateenan-instituutin toiminnan sen tarjoamien mahdollisuuksien esittely opiskelijoille ja tutkijoille SKTI:n järjestämässä online-tilaisuudesta 'Mahdollisuuksia opiskeiloille ja tutkijoille Suomen tiedeinstituuteissa Välimeren alueella' 28.1.

6. Erikoisasiantuntijan kommenttipuheenvuorot, haastattelut ja erityisopastukset:

Pakkanen, Petra: Live-haastattelu Lamia Polis -radiokanavalla Melitaian arkeologisesta projektista ja Ateenan-instituutista (kreikaksi) 30.1.

Pakkanen, Petra: Ateenan Akropolis-museon opastus suurlähettiläs Leena Pylvänäiselle, Ateena 19.4.

Pakkanen, Petra: Amfiareionin ja Eleusiksen arkeologisten alueiden opastus Symposion ry:n opiskelijaryhmälle 12.5.

Pakkanen, Petra: Haastattelut YLE:n tv-uutisiin (Yle Uutiset klo 18 ja 20:30), radioon (Maailmanpolitiikan arkipäivää) ja YleAreena-nettijulkaisuun Melitaian arkeologisesta projektista (kts. alla s. 15).

Pakkanen, Petra: Akropolis-museon opastus Culture, Cultivation and Civilisation -symposionin osallistujille, Ateena 5.10.

Pakkanen, Petra: Akropolis-museon opastus Suomen kansalliskirjaston johtaja Kimmo Tuomiselle, Ateena 5.12.

Jakola, Lassi: Lykeionin arkeologisen alueen 'Aristotle and the philosophy of life' -konferenssin osallistujille, Ateena 29.4.

Jakola, Lassi: Brauronin ja Sounionin alueiden opastus 'Dunamis in and around Aristotle' -työpajan osallistuville 6.4.

Opetus, koulutus ja kurssit

Vuoden 2025 aikana järjestettiin kolme kurssia: perinteinen johdantokurssi opintojen alkuvaiheessa oleville korkeakouluopiskelijoille, jatkokoulutuskurssi opettajille ja opiskelijakurssi Symposion ry:n (HY) opiskelijoille. Kurseille valituille tarjottiin luento-opetusta, asiantuntijaesityksiä ja monipuolinen kohdetutustumisohjelma. Lassi Jakola oli vastuussa johdanto- ja opettajakurssien järjestelyistä ja opetuksesta, Symposion ry:n kurssin vas-
tuuopettaja oli prof. Marja Vierros (HY).

Antiikin Kreikan johdantokurssi

Vuoden 2025 johdantokurssi järjestettiin 15.9–20.10. Kurssille valittiin kahdeksan osanottajaa, jotka edustivat arkeologian, historian, kreikkalaisen filologian, taidehistorian, yleisen kirjallisuustieteen, arkkitehtuurin sekä filosofian aloja Helsingin, Turun, Tampereen ja Oulun yliopistoista. Kurssilaisille (nimet kuvatekstissä) maksettiin kullekin 650 €:n stipendi kattamaan kuluja. Johdantokurssin ohjelmaan sisältyi kaksi pidempää kiertomatkaa Kreikassa (Peloponnesos ja Kreeta). Kreeta, jossa kurssilaiset tutustuivat paitsi minolaisiin kohteisiin (Knossos ja Faistos), myös keskeisiin hellenistisen ajan ja roomalaisajan kohteisiin (Gortyna ja Eleutherna) sekä Kreetan venetsialaisajan perintöön (Iraklionin ja Rethymonin kaupunkikohteet), oli kurssiohjelmassa mukana harvinaisempina kohteena. Lisäksi tehtiin kahden päivän mittainen retki Boiotiaan ja Delfoihin sekä neljä kokopäiväretkeä. Luentoja pidettiin kymmenen: instituutin ulkopuolisina vierailuluennoitsijoina toimivat Ruotsin Ateenan-instituutin apulaisjohtaja Georgia Galani, prof. Eero Tarasti, FM Jaakko Koskentola, dos. Martti Leiwo ja MA Samantha Sink. Kurssilla jatkettiin edellisvuonna mukaan otettua kohde-esittelyn muotoa, jossa kurssilaiset laativat kurssin aikana esittelyn valitsemastaan museoesineestä, tällä kertaa Akropolis-museon kokoelmista. Tehtävän tarkoituksena oli perehdyttää opiskelijat esinetutkimukseen, museaalisten kohteiden systemaattiseen kuvaukseen sekä työskentelyyn akateemisissa kirjastoissa. Tälläkin kertaa opetusmuoto sai opiskelijoilta runsaasti hyvää palautetta. Toinen kohde-esittely oli perinteinen arkeologisen kohteen esittely, jonka opiskelijat valmistelivat etukäteen Suomessa. Lisäksi kurssilaiset kirjoittivat kurssipäiväkirjan ja osallistuivat lopputenttiin.

Johdantokurssin 2024 opiskelijat: (ylh. vas.) Emma Kuusinen, (Petra Pakkanen, Lassi Jakola), (kesk. vas.) Dea Hotanen, Majja Seppä, Julia Pekkola, Sanni Teräväinen, (alh. vas.) Samir Verma, Lilli Kuismanen, Jasper Poskiparta. Kuva Oona Luiro.

Historian- ja yhteiskuntaopin opettajien täydennyskoulutuskurssi

Seitsemän suomalaisen historian- ja yhteiskuntaopin opettajan ryhmä osallistui HYOL ry:n jatkokoulutuskurssille Ateenassa 1.–10.6. Lassi Jakola toimi kurssin ohjelman suunnittelijana ja opettajana. Kurssin osallistujille, jotka edustivat maantieteellisesti kattavasti eri puolia Suomessa, toimitettiin etukäteen Kreikan historiaan liittyvä oheislukemisto. Kurssi alkoi kolmipäiväisellä kiertomatalla Delfoin, Olympian sekä Arkadian kautta Argolikseen, jossa tutustuttiin Nafplioon, Mykeneen ja Epidaurokseen; Ateenassa tutustumiskohteisiin kuuluivat instituutin lisäksi Akropolis, Akropolis-museo sekä Agoran ja Pnyksin arkeologiset alueet. Kurssin loppupuolella järjestettiin päivän ekskursiot Eleusikseen ja Attikan arkeologisille kohteille (Marathon ja Sounion). Kurssin ohjelmaan kuului Vasiliki Sakan esitelmä historianopetuksesta Kreikassa ja luennon yhteydessä opettajatapaaminen kreikkalaisten historianopettajien kanssa.

HYOL:n opettajien jatkokoulutuskurssilaiset Delfoissa. Osallistujat (vas.): Mirva Juselius, Jyrki Lempinen, Minna-Sisko Jauhiainen, Silja Penna-Haverinen, Erika Ripatti, Eeva Keinonen, Pekka Tuori. Kuva Lassi Jakola.

Symposion ry:n opiskelijakurssi Delfoissa. Osallistujat (vas.): Elisa Pekala, Axel Metsola, Milla Hyppyrä, Petra Malkki, Emmi Isola, Marja Vierros, Linda Nurmi, Jon Tolvanen, Lassi Jakola.

Symposion ry:n opiskelijakurssi

Helsingin yliopiston klassillisten kielten opiskelijoiden ainejärjestön Symposion ry:n opintomatka toteutettiin 4–13.5.2025. Kurssille osallistui seitsemän opintojensa eri vaiheissa olevaa opiskelijaa, ja sen ohjelman suunnitteli Lassi Jakola yhteistyössä vastuupettajana toimineen Marja Vierrosen kanssa. Kurssin aikana tutustuttiin Ateenan keskeisiin arkeologisiin kohteisiin ja museoihin sekä tehtiin päivän mittaiset retket Delfoihin, Attikan arkeologisiin kohteisiin sekä Eleusikseen ja Amfiaraioniin, joista viimeisissä asiantuntijaoppaana toimi Petra Pakkanen.

Nordic Institutes / Nordic Library seminars

Vuoden 2025 aikana lanseerattiin Ateenan pohjoismaisten instituuttien Pohjoismaista kirjastoa käyttäville nuorille tutkijoille suunnattu seminaari, jossa on mahdollisuus esitellä tutkimustyötä ja saada siihen kommentteja ja tukea. Seminaari osoittautui tervetulleeksi areenaksi keskustella tutkimustyöstä ja saada siihen tukea. Sen kokoonpanijana toimi Petra Pakkanen ja seminaarit toteutettiin yhteistyössä Ateenan Ruotsin-instituutin kanssa. Seminaarin istuntoja järjestettiin vuoden aikana viisi, niistä neljä Suomen ja yksi Ruotsin Ateenan-instituutin tiloissa.

Pohjoismainen kirjasto

Pohjoismainen kirjasto. Kuva Petra Pakkanen.

Pohjoismainen kirjasto (Kavalloti 7) on Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan instituuttien yhteinen kirjasto. Kukin instituutti omistaa kirjaston rakennuksesta neljänneksen. Kirjaston toimintaa johtaa puheenjohtaja instituuttien johtajien ja kirjastonhoitajien kanssa. Puheenjohtajana vuoden 2025 aikana toimi Jenny Wallensten (Ruotsi) ja jäsenenä Sanne Hoffman (Tanska), Petra Pakkanen (Suomi) ja Delia Tzortzaki (Norja). Pääkirjastonhoitajana (Head Librarian) jatkoi Patrick Talatas, akateemisena kirjastonhoitajana ja arkivistina (Senior Research Librarian) aloitti vuoden alussa Eddie Björklöf ja siistijänä (Housekeeper) jatkoi Kornilia Livanou. Vuoden aikana pidettiin yhdeksän johtoryhmän kokousta. Pääkirjastonhoitaja ja akateeminen kirjastonhoitaja osallistuivat kokouksiin. Kirjastossa työskenteli vuoden aikana kaksi harjoittelijaa Norjasta. Kirjojen hankintaryhmään, joka kokoontui vuoden aikana kolme kertaa ja kommunikoi muutoin elektronisesti, kuuluivat Georgia Galani (Ruotsi), Lassi Jakola (Suomi), Rasmus Sevelsted (Tanska), Paschalis Zafeiriadis (Norja), Patrick Talatas ja Eddie Björklöf (molemmat edustaa kirjastoa). Vuosi 2025 oli kirjaston 30-vuotisjuhlavuosi. Kirjaston johtoryhmän ja henkilöstön suunnitteli ja toteutti kaksipäiväisen juhlan 4.-5-12., jonka ajaksi saapui kutsuvieraita ja suurlähetystöjen edustajia kaikista Pohjoismaista ja Kreikasta. He saivat tutustua kirjaston toimintaan ja vieraila kaikissa pohjoismaisissa instituuteissa ohjelman eri vaiheissa. Juhlan toinen päivä oli yhteispohjoismainen workshop 'The Future of Digital Libraries in a Digital World'. Suomea juhlien aikana edustivat Suomen Ateenan-instituutin hallituksen puheenjohtaja Antti Arjava ja Kansalliskirjaston pääjohtaja Kimmo Tuominen.

Vuoden 2025 aikana kirjastoon tehtiin 4254 fyysistä käyttövierailua, mikä on suurin määrä kirjaston historian aikana. Rekisteröidyt käyttäjät (resident scholars) tulivat 17 eri maasta. Kirjaston luetteloiduissa kokoelmissa oli vuoden loppuun mennessä 67 854 yksikköä, joista 41 373 monografiaa ja 23 109 aikakauslehtivolymyymia (n. 600 julkaisusarjasta). Uusia volyymejä luettelointiin kokoelmaan vuoden 2025 aikana 369 kappaletta ja uuteen katalo-

giin rekisteröitiin 2 024 uutta elektronista yksikköä. Tämä vastaa n. 7 hyllymetriä uutta fyysistä aineistoa. Kirjastolla on myös lukuisia käyttö sopimuksia sähköisiin julkaisutietokantoihin; viimeisen kolme vuoden aikana on näkyvissä selvä elektronisten resurssien käytön tasainen nousu, johon verrattuna fyysinen kirjojen käyttö kirjastossa on huomattavasti vähäisempää ja pysynyt vuosien ajan samalla tasolla. Digitaaliset vierailijat ja resurssien etäkäyttäjät olivat ennen kaikkea Kreikasta (42%) ja Pohjoismaista (22%). Pohjoismaisen kirjaston toiminta ja talous kerrotaan seikkaperäisesti kirjaston omassa toimintakertomuksessa, josta myös löytyy kirjaston toimintaa valottava graafi sen edustamista tutkimusaloista teosten luokittelun perusteella sekä liite tilastoista.

Viestintä

Viestintä instituutin toiminnasta, sen tapahtumista ja tutkimuksesta on tärkeää erityisesti aikana, jolloin edustamamme tutkimusalat kaipaavat näkyvyyttä. Instituutin oma viestintä on pääosin hoidettu harjoittelijoiden työpanoksella, mikä jälleen osoittaa heidän merkityksensä instituutille. Vuoden 2025 aikana instituutti, ja erityisesti sen arkeologinen toiminta, sai poikkeuksellista huomiota etenkin kotimaisessa, mutta myös ulkomaisessa mediassa. Instituutin oma viestintä, ilmoitukset ja yleisöä koskevat tiedotukset tapahtumista ja tutkimuksesta toteutettiin kotisivujen ja sosiaalisen median (Facebook, Instagram, YouTube) kanavien kautta. Sivustojen kuvatarjonnan esteettiseen laatuun on pyritty panostamaan ja niitä päivitetään säännöllisesti. Tilaisuuksiin liittyvän viestinnän grafiikan toteuttivat instituutin johtaja Petra Pakkanen ja vaihtuvasti harjoittelijat.

Näkyvyys mediassa

Instituutin toiminnasta ja tapahtumista etenkin Melitaian arkeologinen projekti keräsi poikkeuksellista huomiota mediassa – tv:ssä, radiossa ja online-kanavissa: projektin johtajia Konstantina Psarogiannia, Petra Pakkasta sekä kreikkalaisesta kenttätyöstä vastaavaa Lambros Stavrogiannista haastateltiin tammikuussa live-radiolähetyksessä Kreikassa (kts. yllä s. 12), ja Yle Suomi teki heinäkuussa lähetetyn laajan uutisointisarjan Melitaia kaivausprojektista. Siihen kuului osuus Yle Uutisten tv:n iltauutislähetyksissä 19.7. (uutiset klo 10:00, 18:00 ja 20:30), kahden päivän aikana lähetetyissä Yle Radio 1:n Uutiset ja Maailmanpolitiikan arkipäivää lähetyksissä sekä ja Ylen internet-uutisissa (Yle Uutiset sekä Yle Areena). Uutisten toimittaja oli Sara Saure. Uutisoinnissa myös opiskelijat, ennen kaikkea edufi-harjoittelija Liisa Jalkanen, pääsivät esiintymään (mm. Ylen verkkosivujen jutun otsikko oli 'Unelmien opiskelijatyö antiikin kaivauksilla Kreikassa'). Melitaian projektia seurattiin ja kommentoitiin runsaasti myös Kreikan paikallisissa tiedotusvälineissä, radiouutisissa, lehdistössä, sosiaalisessa mediassa ja YouTubeissa, jossa julkaistuja videoita arkeologiselle alueelle ja työtiloihin tehdystä vierailusta on katseltu jälleen tuhansia kertoja. Paikallisen väestön innostus ja kiinnostus projektia kohtaan on erittäin positiivista. Melitaia-projektin lisäksi instituutin henkilökuntaa haastateltiin mm. Iltasanomiin kesähelteistä, ja heidän asiantuntemustaan konsultoitiin myös tiede- ja kulttuurijärjestöjen medioihin ja tekeillä oleviin ohjelmakokonaisuuksiin.

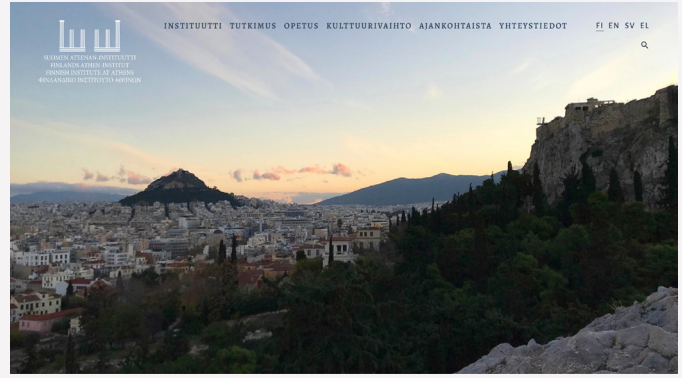
Ylen tv- ja verkkouutisointia Melitaian kaivausprojektista kesällä 2025.

Www-sivut ja sosiaalinen media

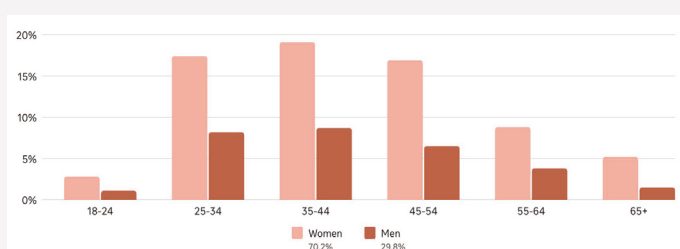
Instituutin www-sivut ovat tärkein ikkuna instituutin toimintaan. Sivusto uusittiin perusteellisesti vuoden alussa ja työ saatiin päätökseen maaliskuussa 2025. Viestinnän päivittäminen on ollut harjoittelijatyötä. Www-sivustolla ilmoitetaan neljän kielivalikon alla instituutin tapahtumista (tilaisuudet) ja uutisista, joihin kuuluu mm. tiedotus hakuprosesseista ja henkilöstön vaihdoksista sekä instituuttia läheisesti koskevista uutisista. Käytettävissä oleva tilastotieto sivustolta koskaa aikaväliä maaliskuu – joulukuu 2025, joten se ei ole vertailukelpoista aiempien vuosien kanssa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaa myös se, että uusien verkkosivujen statistiikkaa kerätään eri järjestelmällä kuin aiemmin. Esimerkiksi vierailujen pituutta ei nykyisellä järjestelmällä voi mitata. Tarkemman statistiikan kerääminen edellyttäisi suostumusta kävijöiltä. Instituutin verkkosivuille tehtiin kuitenkin 27

546 vierailua, jotka tulivat 11 446 eri IP-osoitteesta. Aktiivisimmat kaudet sijoittuivat luonnollisesti instituutin aktiviteetteihin, esimerkiksi uuden sivuston lanseeraamisen, kiireisen huhtikuun ja syyskuun aikoihin (jolloin tiedotettiin johdantokurssista) sekä joulukuuhun (jolloin juhliittiin Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotisjuhlia). Aktiivisimmat vierailupäivät verkkosivuillemme olivat työpäivät maanantaista perjantaihin. Tämä osoittaa, että sivumme näkyvät halutulla tavalla ammatillisista ja asiasisältöä etsiville käyttäjille. Sama heijastuu myös hakukoneiden tuloksissa. Liikennettä instituutin verkkosivuille ohjaavat hakukoneiden lisäksi Facebook ja Linktree (Instagramin linkkiominaisuus), mikä kertoo sosiaalisen median merkityksestä tiedonhaun ohjauksessa. Satunnaisen muun uutisoinnin lisäksi sosiaalisen median viestinnässämme keskitymme myös ennen kaikkea tapahtumista tiedottamiseen, joten tavoite ohjata kävijä nettisivuillemme tapahtumamainosten kautta näyttää onnistuneen. Maakohtaisesti vierailuja tapahtuu eniten Suomesta, Kreikasta ja Yhdysvalloista. Singapore, Saksa ja Kiina olivat niin ikään korkealla tämän datan valossa.

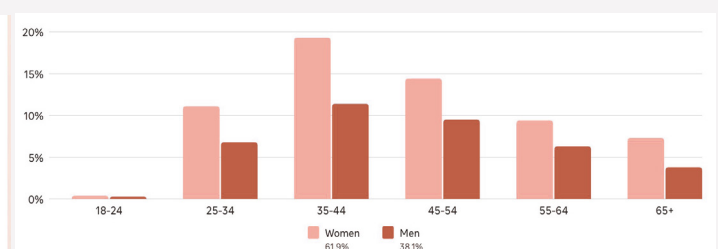

Instituutin Facebook-sivujen seuraajien määrä on 4 289 henkilöä vuoden 2026 alussa. Vuonna 2025 seuraajamäärä kasvoi 2,5%, missä on huomattava lasku edellisvuoteen verrattuna, jolloin kasvua oli vielä 36,5%. Vuoden aikana sisältöjä avattiin Facebookissa 117 135 kertaa, joista 46% oli sitoutuneiden (seuraajien) vierailuita, loput muita katselukertoja. Seuraajista 62% oli naisia (kts. kaavio 2, ikä- ja sukupuolijakauma). Ikäryhmistä parhaiten edustettuina ovat 35–54-vuotiaat (54,7%), kun taas 18–24 -vuotiaita oli vain 0,7%. Tämä seuraa edellisvuosien kehitystä ja tarkoittaa, että Facebookin kautta emme tavoita nuorempia yliopisto-opiskelijoita; kyseinen ikäryhmä on siirtynyt käyttämään yksikertaisesti muita medioita. Maakohtaisessa vertailussa suurin tavoitettu maa oli Kreikka (51%), toisena Suomi (33%) ja kolmantena Italia huomattavasti edellisten perässä (reilu 3%). Paikkakuntakohtaisesti olemme pääkaupunkivetoisia: Ateena (reilu 46 %) ja Helsinki (30 %) selvästi muita edellä, ja niitä seuraavat Turku ja Thessaloniki molemmat vain reilulla 4%:n osuudellaan. Vuoden uutisoinnista katsotuimpia Facebook-postauksia olivat helmikuussa julkaistu edufi-harjoittelun tiedote (7 884 vierailua), syyskuussa julkaistu uutinen johdantokurssin 2026 alkamisesta (6 383 vierailua) sekä tiedote uudesta Hertell-stipendiaatista joulukuussa (5 650 vierailua).

Instituutin Instagram-tiedotusta (#finnishinstituteathens) päivittivät etenkin harjoittelijat, minkä lisäksi instituutin johtaja on päivittänyt alustaa tarvittaessa. Ensisijainen kommunikointikieli alustalla on englanti, mutta sisältö pyritään kääntämään mahdollisimman usein myös suomeksi. Instituutin Instagram-tilin (@finnishinstituteathens) seuraajien määrä kasvoi 275 henkilöllä vuonna 2025: seuraajia oli vuoden 2026 alussa 1 204. Heistä naisten osuus on miehiä huomattavasti suurempi (70 vs. 30 %). Seuraajien ikäjakauma on Facebookia tasaisempi, joskaan 18–24 -vuotiaiden osuus jää Instagramissakin alle 10%:n (kts. kaavio 1 seuraajien ikä- ja sukupuolijakauma). Huomattakoon, että saatavissa oleva tilastotietoa koskien vierailukertoja kattaa tilanteen elokuusta 2025 alkaen, mutta sen pohjalta voi päätellä postauskohtaisten tietojen kautta, että Instagramiin tehtyjen katselukertojen määrä ylittää vuoden 2025 aikana 100 000. Suurin osa vierailuista (n. 70%) on sitoutuneempien käyttäjien (seuraajat) tekemiä. Luvut heijastavat edellisvuosien tapaan kasvavaa trendiä, mitä osoittaa myös seuraajien määrän 17%:n kasvu vuoden aikana. Instagram siis näyttää olevan sosiaalinen media, jota instituutista kiinnostuneet kasvavasti käyttävät, Facebookin kustannuksella. Instagramin tavoitettavuus kohdistui selvästi etenkin suomalaiseseen (57%) ja kreikkalaiseen yleisöön (17%), muut maat – Ruotsi, Italia ja Iso-Britannia – olivat selvästi perässä 3–4 %:n osuuksillaan, tiedotuksen kielivalinnoista huolimatta. Kuten Facebookissa, myös Instagramissa seuraajat ovat ensisijaisesti pääkaupunkiseudulta. Vuoden uutisoinnista katsotuimpia Instagram-postauksia olivat instituutin asuntolan tyhjennystä ja muuttoa koskeva tiedotus ja tutkijalehtorin toimen julistus haettavaksi vuodenvaihteessa keräten 1565 ja 1054 katselukertaa.

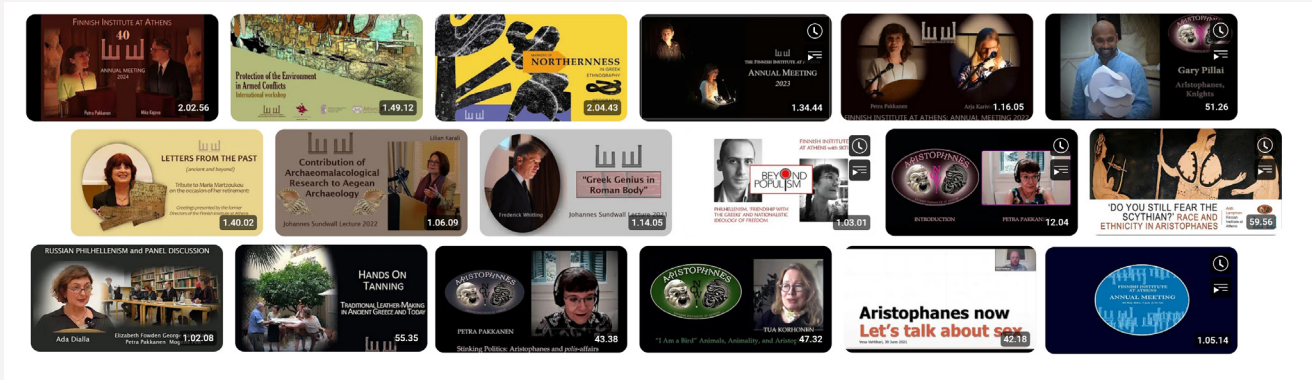

Gr. 1 Instagram-tilin seuraajien ikä- ja sukupuolijakauma

Gr. 2 Facebook-kanavan seuraajien ikä- ja sukupuolijakauma

YouTube Vuonna 2021 perustetulla YouTube-kanavalla 'Finnish Institute at Athens – Ateenan-instituutti' on tällä hetkellä katsottavissa 21 editoitua tallennetta instituutin tapahtumista. Eniten videoiden pariin löydettiin YouTube-hakuominaisuuden ja sosiaalisen median linkkien kautta, mutta myös instituutin verkkosivujen upotteita katsottiin. Kanavan sitoutuneita tilaajia oli vuoden lopussa 74. Kesällä kanavalla julkaistiin Yle Uutisten 19.7. aamu- (10:00) ja iltatutusten (20:30) videoklipit, joista iltatutusten video on osoittautunut kanavan katsotuimmiksi videoksi (uutisvideoilla on 745 kokonaiskatselukerta). Instituutin tapahtumien videotallenteet sen sijaan ovat tyypillisesti huomattavasti näitä pidempiä (45 min–2h), ja niiden pituuden vuoksi niitä katsotaan myös vähemmän. Tämä heijastaa lyhytkestoista katselukulttuuria. Vaikka yksittäisten tapahtumavideoiden katselukerrat eivät keskimäärin ole huikeita, voidaan YouTubea pitää hyödyllisenä lisänä instituutin tavoitettavuuden kannalta. Sen merkittävyys on pysyvyydessä: tilaisuuksiin voi palata ja kokoelma toimii instituutin tilaisuuksien repositiiona. Tästä syystä tallenteiden laatuun, editointiin ja tekstitykseen on panostettu. Vuoden 2024 aikana etenkin Erasmus+ -harjoittelijat paneutuivat tallentamiseen ja videoeditointiin muun työnsä ohessa.

Suhdeverkostot

Instituutti piti aktiivisesti yhteyttä kreikkalaisiin yliopistoihin, arkeologisiin viranomaisiin, kustantamoihin, muiden ulkomaisten instituuttien edustajiin ja opiskelijoihin sekä kotimaisten yliopistojen toimialaan liittyviin laitoksiin ja oppiaineisiin. Esimerkkinä mainittakoon Petra Pakkasen tiivis yhteydenpito Kreikan arkeologiseen hallintoon (eforiat), Ateenassa toimivien arkeologisten instituuttien johtajien, Suomen ulkoministeriön edustajien ja lähetystön kanssa, Lassi Jakolan yhteydet Kreikassa harjoitettavan (antiikin) filosofian tutkimuksen osallistumalla mm. Ateenan yliopiston ja Akatemian antiikin filosofian tutkijaseminaareihin ja ylläpitämällä yhteyksiä suomalaisen antiikintutkimuskenttään, sekä instituutin hallinnollisen henkilökunnan aktiivinen osallistuminen lähialueen Ateenan-instituuttien hallintohenkilökunnan verkoston tapaamisiin. Yhteistyötä tehtiin etenkin Ateenan neljän pohjoismaisen instituutin kesken niin yhteisten tilaisuuksien ja Pohjoismaisen kirjaston juhluvuoden järjestelyissä kuin opetuksessa ja tutkimuskentällä. Läheisin yhteys instituutilla on Ruotsin instituuttiin, jonka kanssa jaetaan myös toiminnan käytännön edellytyksiä ja puitteita sujuvan vaihdannan ja avustamisen kautta. Pohjoismaisen yhteistyö Ateenassa on luonnollisesti näkyvää jo Pohjoismaisen kirjaston kautta. Vuonna 2025 alkanut pohjoismaiden instituuttien Pohjoismaisessa kirjastossa tutkimusta tekevien nuorten tutkijoiden seminaari on tästä yksi esimerkki.

Yhteyttä Ateenan suurlähetystön lisäksi myös Suomen suurlähetystöön Kyproksella, sekä muihin Ateenassa toimiviin Pohjoismaiden suurlähetystöihin. Petra Pakkanen piti palavereita säännöllisesti suurlähettiläs Leena Pylvänäisen kanssa ja osallistui edustustilaisuuksiin Ateenassa. Suomen Ateenan-instituutin ystävät ry on tärkeä yhteydenpitokanava Suomessa. Antiikintutkimuksen verkostosta on muotoutunut instituutille yhteistyökumppani, joka jakaa mielellään tietoa instituutin toiminnasta omien kanaviensa kautta. Taidekentän toimijoihin ja yksittäisiin taiteilijoihin on luotu ja ylläpidetty suoria yhteyksiä mm. Koroneos-talon taide- ja kirjailijaresidenssien kautta.

Tiedeinstituutit ja instituuttiverkosto

Suomessa osallistuttiin instituuttiverkoston toimintaan sekä Suomen Kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:n (SKTI) että Tiedeinstituuttifoorumin (TIF) puitteissa. Vuoden 2022 suurin osa tapaamisista tapahtui verkkoympäristössä, mukaan lukien instituuttien johtajien kuukausittaiset kokoukset. Petra Pakkanen osallistui verkoston kevätpäiville Brysselissä 9–10.4., jolloin instituuttien johtajat saivat mahdollisuuden keskustella tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitien kanssa erikseen järjestetyssä tilaisuudessa sekä MEPien Mika Aaltola ja Maria Guzeninan kanssa Euroopan Parlamentissa. SKTI:n hoitama tiedotus on tuonut huomiota ja näkyvyyttä myös Ateenan instituutille.

Tukidelegaatio

Tukidelegaation yhteyshenkilönä jatkoi vuonna 2025 kuolleen Joni Hertellin seuraajana Carola Grönha-Riska, jonka kanssa instituutin johtaja suunnitteli vuoden aikana instituutin ja tukidelegaation toimintaa, erityisesti retkiohjelmaa Kreikkaan. Loppuvuodesta myös instituutin säätiö oli mukana suunnittelemassa osuutta tukidelegaation Helsingissä järjestettävään ohjelmaan. Tukidelegaation kevätmatka huhtikuussa oli viiden päivän mittainen Länsi-Kreetan kiertomatka (24.–28.4.). Sen ohjelmaan kuului Chania, Knossos, Rethymnon, Valkoiset vuoret ja Therisokosen alue, Falassarna, Kissamos ja Rokkas. Matkan oppaina ja järjestäjinä toimivat Petra Pakkanen ja Vasiliki Katsantoni. Tukidelegaation syysryhmän matka (8.–13.10) suuntautui niin ikään Kreetalle, jossa ohjelmaan kuuluivat Iraklion, Knossos, Chania, Rethymnon, Rokkas, Apera, Valkoiset vuoret ja Therisoksen alue. Tukidelegaatio lahjoitti avustuksia vuoden 2025 aikana avokäisesti arkeologista tutkimusta ja instituutin teknologiaa varten. Huomionarvoinen tuki oli Joni Hertellin testamenttilahjoitus, joka on merkitty käytettäväksi arkeologiseen kentätutkimukseen Kreikassa. Lahjoituksen käyttösuunnitelma laadittiin keväällä ja varoja käytettiin vuoden 2025 aikana arkeologisten hankkeiden tutkimusosuuksiin hallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Tämän lisäksi vuonna 2024 toteutetun Joni Hertellin muistokeräyksen tuottojen vuoksi perustettu Joni Hertell -apuraha, joka myönnettiin ensimmäisen kerran vuonna 2025, on ollut merkittävä tuki instituutin tutkimustoiminnalle. Tukidelegaation panos instituutin toiminnan ylläpitämiselle on osoittautunut oleellisen tärkeäksi; sen turvin on voitu toteuttaa instituutin arkeologinen tutkimustyö ja pystytty hankkimaan toiminnalle välttämätöntä teknistä laitteistoa. Tukidelegaation syysryhmän jäsenten ikääntyessä keskusteltiin vuoden aikana Kreikkaan suuntautuvien matkojen vaihtoehtoisista tai rinnakkaisista toimintatavoista delegaation ja instituutin välillä.

Tukidelegaation kevätiryhmä Knossoksessa. Kuva Vasiliki Katsantoni.

Tukidelegaation syysryhmä Iraklionin museossa. Kuva Vasiliki Katsantoni.

Vierailut Instituutissa

Vuoden 2025 aikana instituutissa käyneiden vierailijoiden määrä kasvoi selvästi edellisvuoteen verrattuna ja oli kaikkien aikojen korkein vierailijamäärä rekisteröidyssä tiedossa. Vieraskirjan mukaan heitä oli 1 282 henkilöä, mikä on yli 110%:n lisäys edellisvuoteen verrattuna. Suurin osa tilaisuuksien ulkopuolisista vierailuista oli etukäteen sovittuja tapaamisia, jolloin vierailijat pääsääntöisesti vastaanotti instituutin johtaja. Näistä esimerkkeinä mainittakoon Kyproksen suurlähettilään Päivi Peltokosken, Riksbankens Jubileumsfondin edustajan Fredrik Person-Lahusenin, tiede- ja kulttuuri-instituuttien edustajien, Ulkoministeriön rakennusosaston ja instituutin peruskorjausta valmistelevan projektiryhmän ja Koneen säätiön edustajien vierailut sekä Suomen suurlähetystön kautta vierailleet ministeriön valtuuskunnat (mm. ulkoministeriön valtiosihteeri, kansliapäällikkö Jukka Salovaaran ja valiokunnan vierailu 30.10. Pakkanen). Lukiolaisryhmät vierailivat instituutissa keväällä 2025 aktiivisemmin kuin koskaan aiemmin, ja heitä perehdyttivät johtaja, tutkijaopettaja tai harjoittelija; vuoden 2025 lukiolaisryhmät olivat Tammerkosken lukiosta (2.4. Jakola), Helsingin kielilukiosta (8.4. Pakkanen), Turun Suomalaisesta yhteiskoulusta (25.4. Jakola), Pyhäjoen lukiosta (5.5. Jalkanen ja Gu), Kannuksen ja Forssan lukioista (7.5. Pakkanen), Naantalın ja Turun normaalikouluista (7.5. Jalkanen ja Gu), ja Tampereen normaalikoulusta (9.5. Pakkanen). Lisäksi yliopisto-yliopistojen opiskelijajärjestöjen vierailuista mainittakoon uskontotieteen opiskelijajärjestö Gnosis ry Åbo Akademista (2.4.) ja Tarton yliopiston klassillisen filologian opiskelijoiden vierailu (29.9.) Petra Pakkasen opastuksella.

4. Talous

Säätiön ja instituutin taloudellinen tilanne vuonna 2025 oli vakaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät valtionavustukset toimintaan, Pohjoismaisen kirjaston Suomen valtion osuuteen ja ulkoministeriön perimiin vuokriin (toimitila ja asuntola) olivat merkittävin tulonlähde. OKM:n myöntämä toiminta-avustus vuodelle 2025 oli 455 000 €.

Tukidelegaation avustuksia oli vuonna 2025 käytössä 153 500 €. Tästä summasta 100 000 € tuli Joni Hertellin säätiölle tekemän testamenttilahjoituksen kautta. Tukidelegaation lahjoituksista käytettiin arkeologisten kaivausten kuluihin, niihin liittyviin laitteisiin ja ohjelmistoihin 87 900 €. Joni Hertell-stipendinä matkakustannuksineen jaettiin 15 400 €. Tutkimuksen tuki -rahastoon, joka on merkitty säätiön tilinpäätökseen vain tiukoin ehdoin käytettävänä varoina, siirrettiin 50 000 €.

Vuonna 2025 instituutin toimintaa ovat avustaneet seuraavat henkilöt ja yritykset/säätiöt: Viveca Ahlström, Bettina ja Arthur Aminoff, Bang & Bonsomer Group Oy, Anna ja Georg Ehrnrooth, Fredrik Fazer, Carola Grönhagen-Riska ja Henrik Riska, OY Hagelstams Auktioner AB, Magnus von Knorring sekä Riddarhuset, von Frenckellin rahasto.

Edelleen laskutettuja kuluja instituutille on muodostunut pääasiallisesti tukidelegaation matkakustannuksista sekä kiinteistöjen huolto- ja korjaustoimista. Viimeksi mainitut kuuluvat vuokrasopimusten mukaan ulkoministeriölle. Muut oman toiminnan tuotot koostuvat Koroneos-talon vuokratuloista ja julkaisumyynnistä.

Suurimmat menot muodostuivat henkilöstö- ja kiinteistökuuluista sekä tutkimuksesta. Säätiön varat ovat olleet sijoitettuina pankkitileille ja rahastoihin sijoitusstrategian mukaisesti. Tilikauden alijäämä oli -30 130,09 €. Säätiön tilinpäätöksen mukainen taseen loppusumma oli 580 822,19 € (vuonna 2024 se oli 5675 39,61 €). Tarkempi taloudellinen tilanne ilmenee tilikauden 2025 tuloslaskelmasta ja taseesta erittelyineen. Säätiön hallituksen vuosikokouksessa hyväksymässä asiakirjassa kerrotaan tuloihin ja menoihin liittyvät seikat (kts. Lisäselvitys Suomen Ateenan-instituutin säätiön sr. tilinpäätökseen 2025, säätiön myöntämät stipendit ja saatujen avustusten siirrot 2025).

5. Säätiön hallinto: hallitus ja toiminta

Säätiön hallitukseen kuuluivat vuonna 2025 seuraavat henkilöt: Antti Arjava, Ismo Dunderberg, Pirjo Hamari, Paula Havaste, Jorma Kaimio, Veikko Kunnas, Jari Niemelä, Matti Niemi, Markus Sovala, Arja Suominen, Marja Vierros ja Thomas Wilhelmsson. Renja Suominen-Kokkonen toimi säätiön hallituksen puheenjohtajana 17.3.2025 saakka, jolloin hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Antti Arjava. Varapuheenjohtajaksi valittiin Paula Havaste. Hallitus kokoontui vuonna 2025 neljä kertaa. Säätiön hallituksen jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita vuonna 2025.

Säätiön työvaliokuntaan ovat kuuluneet säätiön ohjesääntöjen mukaisesti puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kaksi muuta hallituksen jäsentä, jotka vuonna 2025 olivat Jari Niemelä ja Arja Suominen. Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Hallituksen ja työvaliokunnan sihteerinä toimi asiamies Tiina Puro. Instituutin johtaja Petra Pakkanen osallistui kaikkiin työvaliokunnan kokouksiin (osin etäyhteydellä). Säätiön tilintarkastajaksi valittiin vuosikokouksessa tilintarkastusyhteisö BDO vastaavana tilintarkastajana KHT Risto Ekholm.

6. Lähipiiriselvitys

Hallituksen jäseniltä, säätiön asiamieheltä, instituutin johtajalta ja säätiön tilintarkastajalta on kysytty mahdolliset lähipiirirytyköt. Säätiön hallituksen tiedossa ei ole lähipiiriin liittyviä selvitystä edellyttäviä tapahtumia.

Säätiön hallituksen jäsenille suoritettujen korvausten perusteet

Hallituksen jäsenille tarjottiin illallinen ravintolassa joulukuussa 2025.

LIITE 1

Sarjan Papers and Monographs of the Finnish Institute at Athens vaihtosuhteet (61 kpl)

Åbo Akademi Bibliotek	Museo de Zaragoza
Académie des Sciences de Bulgarie, Sofia	Museo arqueológico de Barcelona
Academy of Athens / "Ioannis Sykoutris" Library, Ateena	Museu d'Arqueologia de Catalunya, Barcelona
American Center of Research (ACOR), Amman	National Archaeological Museum of Athens
American School of Classical Studies at Athens	National Hellenic Research Foundation / Centre for Greek and Roman Antiquity (KERA), Athens
Archaeological Institute of the Dodecanese, Rodos	National Library, Ateena
Archaeological Society, Ateena	Netherlands Archaeological Institute, Athens
Århus Statsbibliotek	Norske institut i Athen
Australian Institute at Athens	Ny Carlsberg Glyptotek, Kööpenhamina
Belgian Archaeological Institute at Athens	Österreichisches archäologisches Institut, Ateena
Benaki Museum, Ateena	Parnassos Library Society, Ateena
Bibliothèque d'Antiquité d'Aix / Maison Méditerranéenne des Sciences de l'Homme	Instituto svedese, Rooma
Bibliografiska institutionen: Nummercentralen Kungliga Biblioteket, Tukholma	The Cyprus Museum Library / Department of Antiquities, Nikosia
British Archaeological School at Athens	Scuola Archeologica Italiana, Ateena
Canadian Archaeological Institute, Ateena	Scuola normale superiore / Biblioteca, Pisa
Centre Jean Bérard / Bibliothèque Georges Vallet, Napoli	Svenska institutet i Athen
Danske institut i Athen	The Ashmolean Library, Oxford
Department of Classical Antiquities / Museum of Fine Arts, Budapest	The British School at Rome
Deutsches Archäologisches Institut, Athens	The Irish Institute, Ateena
Deutsches Archäologisches Institut, Berliini	The Joint Libraries of the Hellenic and Roman Societies, Lontoo
Deutsches Archäologisches Institut, Rome	The Library of Congress / Washington D.C.
Donnerska Institutet, Åbo	Università di Bologna / Dipartimento di Archeologia (Bib- lioteca)
Det kongelige Nordiske Oldskriftselskab, Kööpenhamina	Univ.-Bibliothek der Humboldt Universität, Berliini
Instituto Universitario Orientale / Dip. di studi del mondo Classico, Napoli	Universität Hamburg / Archäologisches Institut Archäologische Seminar, Marburg
Etaireia Kypriakon Spoudon, Nikosia	University of Crete, Rethimno
Instituto di Norvegia, Rome	University of Thessaloniki / Department of Archaeology and History of Art
Institutum Romanum Finlandiae (Villa Lante)	Westfälische Wilhelms-Universität / Institut für Klassische Archäologie und Frühchristliche Archäologie / Archäologisches Museum, Münster
Landesamt für Bodendenkmalpflege, Mainz	Yale University Library
L'Ecole française d'Athènes	
L'Ecole française de Rome	
Library of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest	
Ministry of Communications and Works / Department of Antiquities, Nikosia	

Pohjoismaisen kirjaston 30-vuotisjuhlan ohjelma

In 2025, the Nordic Library at Athens celebrates its 30th anniversary. It is an honour for the Board of the Library to invite you to join the celebrations marking this occasion

PROGRAMME

Thursday 4 December

17:00 Ceremony, Nordic Library/Finnish Institute (Zitrou 18)
Greetings
Petra Pakkanen, Director FIA
Per Fabricius Andersen, Ambassador of Denmark to Greece and Cyprus
Øivind Andersen, Founding director of the Norwegian Institute at Athens
Delia Tzortzaki, Leader NIA: presentation of the exhibition *Our First Steps. Thirty Years of the Nordic Library*
Sanne Hoffman, Director DIA: presentation of the book *ΒΟΡΕΑΣ – On the Occasion of the 30 Year Anniversary of the Nordic Library at Athens*
Jenny Wallensten, Director SIA: Toast for the Library
Doors open at the Library and the exhibiton
Reception

Friday 5 December

9:30 Colloquium *The Future of Research Libraries in a Digital World*
Danish Institute at Athens (Chairefondos 14)*

* separate programme

The Future of Research Libraries in a Digital World
Colloquium on the occasion of the 30th anniversary of the Nordic Library at Athens
5 December 2025
Danish Institute at Athens

PROGRAMME

09:30 Registration and introduction
10:00 Karin Grönvall (National Librarian, National Library of Sweden)
10:20 Kimmo Tuominen (National Librarian, National Library of Finland)
Toward a Shared Future: Research Libraries as Engines of Collaboration, Openness, and Impact
10:40 Maria-Carme Torras-Calvo (Deputy Director General, University of Bergen)
Academic libraries as partners in research and education: Current issues and future directions
11:00 Discussion
11:30 Coffee break
12:00 Jennie Jones Gunnarsen (Librarian, The David Collection)
The Future Is Hybrid: Why Print Still Matters in Research Libraries
12:20 Astrid Capoferro (Head Librarian, Swedish Institute in Rome)
From Catalogues to Digital Portals: Preserving and Sharing Classical Heritage at the Swedish Institute of Classical Studies in Rome
12:40 Evi Charitoudi (Librarian, British School at Athens)
Foreign School Libraries in Athens: Navigating Tradition and Transformation in a Unique Research Ecosystem
13:00 Discussion and summarising comments